
PROGRAM ROZVOJA OBCE MENGUSOVCE

2015 - 2022

Obsah

1. Úvod	7
2. Analytické východiska.....	12
Charakteristika a vymedzenie územia.....	12
História	13
Inštitucionálne a procesné parametre participácie stakeholderov na tvorbe programu	13
Poslanie PRO.....	14
2.1 Socioekonomická analýza.....	14
Rozvojový potenciál.....	14
Ľudské zdroje.....	14
Veková štruktúra	15
Vzdelanostná štruktúra obyvateľov	17
Zamestnanosť	18
Ekonomika	18
Finančné zdravie obce podľa spoločnosti INEKO	19
Úverové zaťaženie:	19
Občianska vybavenosť.....	19
Sociálna infraštruktúra	20
Bývanie:	20
Podnikateľské subjekty.....	21
Školstvo	21
Šport	21
Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť.....	22
Kultúra	22
Cestovný ruch a rekreácia	22
Medzinárodný kontext a partnerstvá.....	23
Identita	23
Zhrnutie socioeconomickej analýzy	23
2.2 Územno-technická analýza.....	25
Rozvojové osi	25
Dopravná infraštruktúra.....	25
Cestná doprava.....	25
Železničná doprava.....	26
Lodná doprava	27

Letecká doprava	27
Hromadná doprava.....	27
Statická doprava	28
Pešia doprava	28
Cyklistická doprava	28
Technická infraštruktúra	28
Zásobovanie vodou	28
Zásobovanie elektrickou energiou	28
Zásobovanie plynom	28
Zásobovanie teplom	28
Odvádzanie odpadových vôd	29
Telekomunikačné siete.....	29
Rozhlas a televízia.....	29
Verejné osvetlenie.....	29
Limity využitia územia	29
Zhrnutie územnotechnickej analýzy.....	30
2.3 Prírodno-environmentálna analýza.....	31
Ovzdušie	31
Vodné toky a plochy	31
Pôda.....	32
Hluk.....	32
Žiarenie	32
Odpadové hospodárstvo	32
Zeleň	33
Reliéf.....	33
Geomorfologické členenie	33
Horniny	33
Klimatické podmienky	33
Rastlinstvo	33
Živočíšstvo	33
Životné prostredie	34
Ochrana prírody a krajiny.....	34
Ekosystémové služby.....	34
Adaptabilita územia na klimatické zmeny.....	36

Limity využitia územia a potenciálne rozvojové plochy	37
Zhodnotenie prírodno-environmentálnej analýzy	37
2.4 Analýza a zhodnotenie realizovaných stratégií	38
2.5 Prieskum verejnej mienky	40
2.5 SWOT analýza	43
2.6 Strom problémov a benchmarking.....	45
3. Strategická časť	48
4. Programová časť.....	49
5. Realizačná časť	65
Monitorovanie a hodnotenie	66
6. Finančná časť	69
7. Záver	81
Prílohy.....	83

Na príprave tvorby PRO Mengusovce na roky 2015 – 2022 sa podieľali:

- starosta obce - Ján Šoltis
- spracovatelia - Martin Gregor, Tomáš Szabo, Michal Fondrk
- obyvatelia obce Mengusovce

Základné údaje		
Názov:		Program rozvoja obce Mengusovce na roky 2015 - 2022
Územné vymedzenie:		Prešovský kraj
Územný plán obce/VÚC schválený:		Áno
Dátum schválenia PRO:		N/A
Dátum platnosti:		2015 - 2022
Verzia:		1.0
Publikovaný verejne:		ÁNO
Kontaktné údaje		
Obec Mengusovce	Starosta obce:	Ján Šoltis
	Adresa:	Obecný úrad Mengusovce č. 123, Mengusovce 059 36
	e-mailový kontakt:	mengusovce@stonline.sk
Spracovatelia	e-mailový kontakt:	mtm.proteam@gmail.com

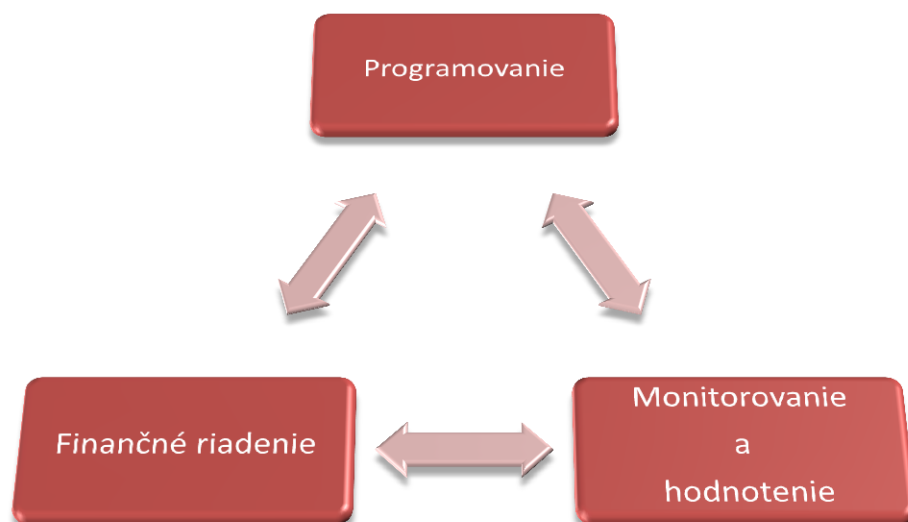
1. Úvod

Program rozvoja obce (PRO) je základný strednodobý programový dokument podpory regionálneho rozvoja pre jednotlivé obce. Je vypracovaný na základe zákona **NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja** v platnom znení. Zákonom NR SR č. 309/2014 Z.z. sa mení a dopĺňa tento zákon. Dokument je vypracovaný podľa najnovšej platnej metodiky (verzia k 31. júlu 2014), ktorá bola schválená vládou Slovenskej republiky 18. júna 2014 a ktorej úlohou je usmerňovať proces tvorby spracovania tohto programového dokumentu.

Vypracovanie Programu rozvoja obce je dôležité pre využitie strategického plánovania v území obce, lepšiu implementáciu rozvojových aktivít, zvyšovanie konkurencieschopnosti a pre efektívnejšie využitie finančných prostriedkov z aktuálnych operačných programov. Počas vypracovávania PRO je dôležité zabezpečiť participáciu verejnosti, ktorá sa môžu zapojiť a názorovo vyjadriť do celého programovacieho procesu. Tým sa zabezpečí spätná väzba a dosiahne sa konsenzu. Participovaním obyvateľov a záujmových skupín sa dosiahne vhodná implementácia rozvojových aktivít, ktoré podporia všeobecnú atraktivitu územia obce. Pri stanovovaní cieľov a rozvojových aktivít je nutné prihliadať na ciele a priority dokumentu Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Postup tvorby PRO a jeho následnej implementácie pozostáva z týchto hlavných strategických procesov:

- Programovanie
- Finančné zabezpečenie
- Monitorovanie a hodnotenie

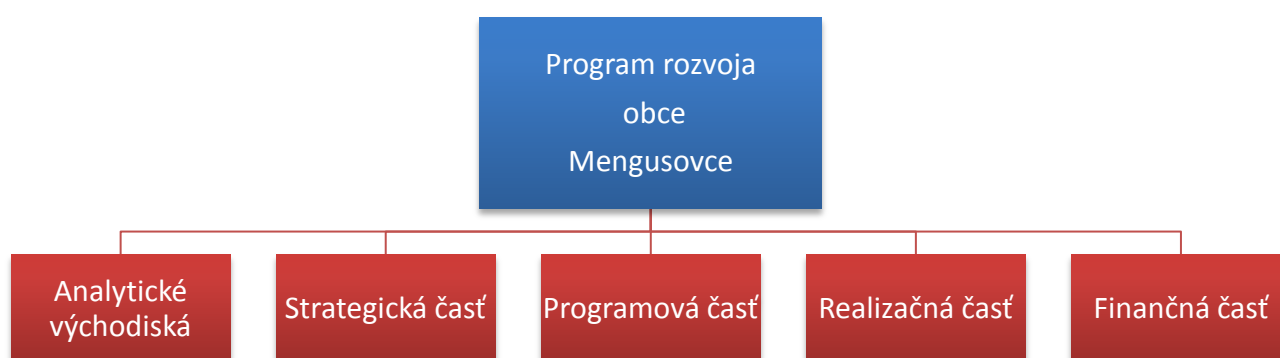

Základné princípy tvorby Programu rozvoja obce:

- Založenie na kvalitných a overených dátach
- Komplexná analýza v troch kľúčových oblastiach (socioekonomická, územnotechnická a prírodno-environmentálna)
- Participovanie verejnosti do procesu tvorby PRO
- Vytvorenie partnerstva hlavných aktérov územia
- Vyjadrenie vízie a cieľov v konkrétnych stratégiách a rozvojových projektoch obce

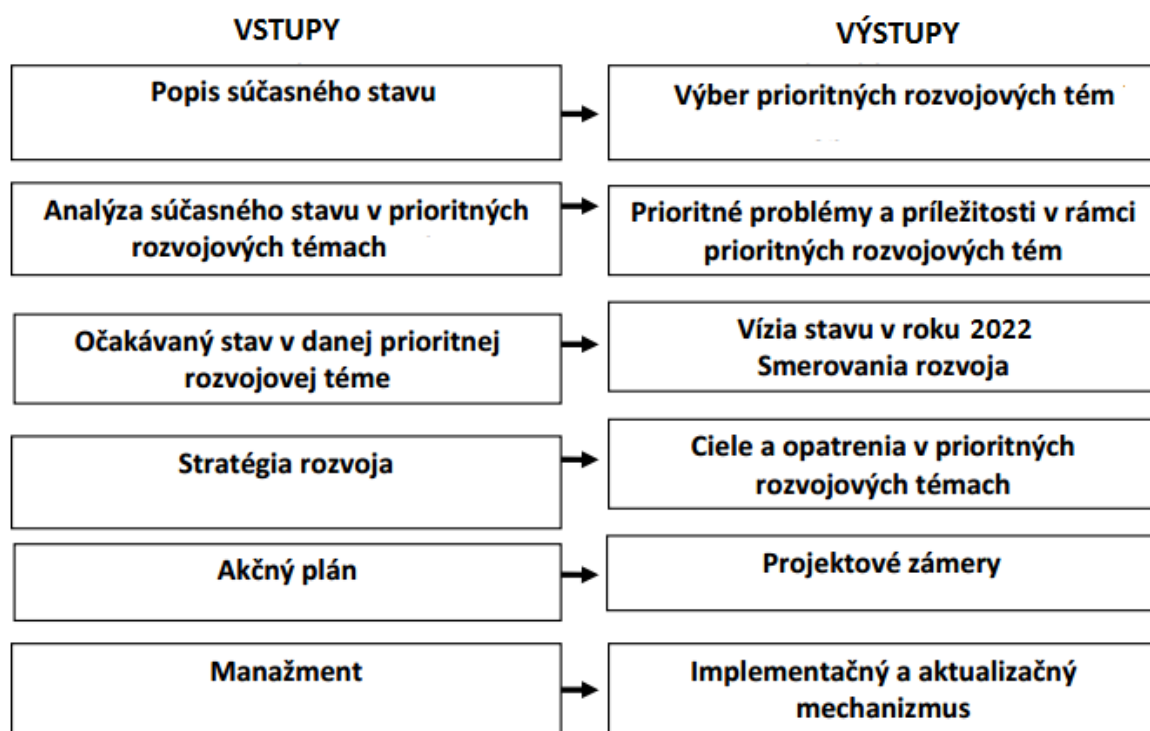
Program rozvoja obce sa podľa metodiky tvorby PRO skladá z nasledujúcich kapitol:

Presný rozsah a obsah dokumentu je definovaný platnou metodikou, ktorá je nástrojom na exaktné vypracovanie programového dokumentu na úrovni obce. Metodika definuje popis tvorby dokumentu, ako aj časový harmonogram jeho prípravy. Popis tvorby Programu rozvoja obce a chronológie jeho prípravy:

1. Vedenie samosprávy iniciuje vypracovanie PRO a zostavenie riadiaceho tímu.
2. Riadiaci tím spracuje zámer spracovania PRO.
3. Po prerokovaní s orgánmi samosprávy zastupiteľstvo schváli zámer spracovania PRO.
4. Ak je to nutné, samospráva uskutoční verejnú súťaž na výber spracovateľa SPRO.
5. Samospráva musí informovať verejnosť o začatí procesu spracovania programového dokumentu podľa najefektívnejšieho spôsobu participácie zainteresovanej verejnosti (úradná tabuľa v obci, webová stránka, miestne médiá, obecný rozhlas a iné). Počas celej doby spracovania má byť PRO dostupný pre verejnosť na webovej stránke samosprávy.
6. Samospráva iniciuje zostavenie pracovných skupín, ktorých členmi budú miestni aktéri (odborníci) v daných oblastiach.
7. Samospráva získa partnerstvo (forma spolupráce medzi sociálno-ekonomickými partnermi) subjektov na spracovanie SPRO.
8. Samospráva pripraví podklady k činnosti a zabezpečí spracovanie ex-post hodnotenia.

Metodické usmernenie tvorby PRO:

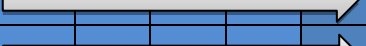
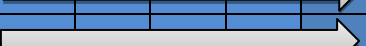
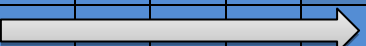

Pri vypracovaní Programu rozvoja obcí je nutné vychádzať z relevantných zdrojov. Pre obec Mengusovce sú to zdroje na lokálnej, krajskej a národnej úrovni. Aktuálne východiská z týchto programových dokumentov sú dôležitou súčasťou vypracovania analytickej časti. Dokumenty, týkajúce sa riešeného územia, sú usporiadané hierarchicky:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS 2011)
- Územný plán VÚC Prešovského kraja
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
- Územnoplánovacia dokumentácia (ÚPD) zainteresovaných obcí a mikroregiónu
- Územný plán obce Mengusovce
- ÚPN VÚC Vysoké Tatry a Západné Tatry
- ÚPN-Z Lopošná dolina

Zámer spracovania PRO

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Mengusovce 2015 - 2022
Forma spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - externými spracovateľmi - s pomocou externých odborníkov (konzultácie)
Riadenie procesu spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - spôsob riadenia procesu spracovania (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia), - zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín), - zapojenie zainteresovanej verejnosti (dotazníkový prieskum), oznámenie v obecnom rozhlase a vyvesenie na úradnej tabuli
Obdobie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - marec - august 2015 - harmonogram spracovania (kroky – termíny – výstupy).
Financovanie spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - náklady na vlastné spracovanie – 160 hodín - náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky – 50 EUR - náklady na stretnutia – 200 EUR - náklady na publicitu – 60 EUR

Harmonogram spracovania PRO Mengusovce

Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS 2011)	2030	národná	www.mindop.sk
Metodika na vypracovanie PHSR	2014 - 2020	národná	www.telecom.gov.sk
Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Slovenskej republiky	2020	národná	http://www.telecom.gov.sk
Národná stratégia na ochranu detí pred násilím	2015	národná	http://www.employment.gov.sk/files/
Národná stratégia pre globálne vzdelávanie na roky 2012 – 2016	2016	národná	http://www.statpedu.sk/files/documents/

2. Analytické východiska

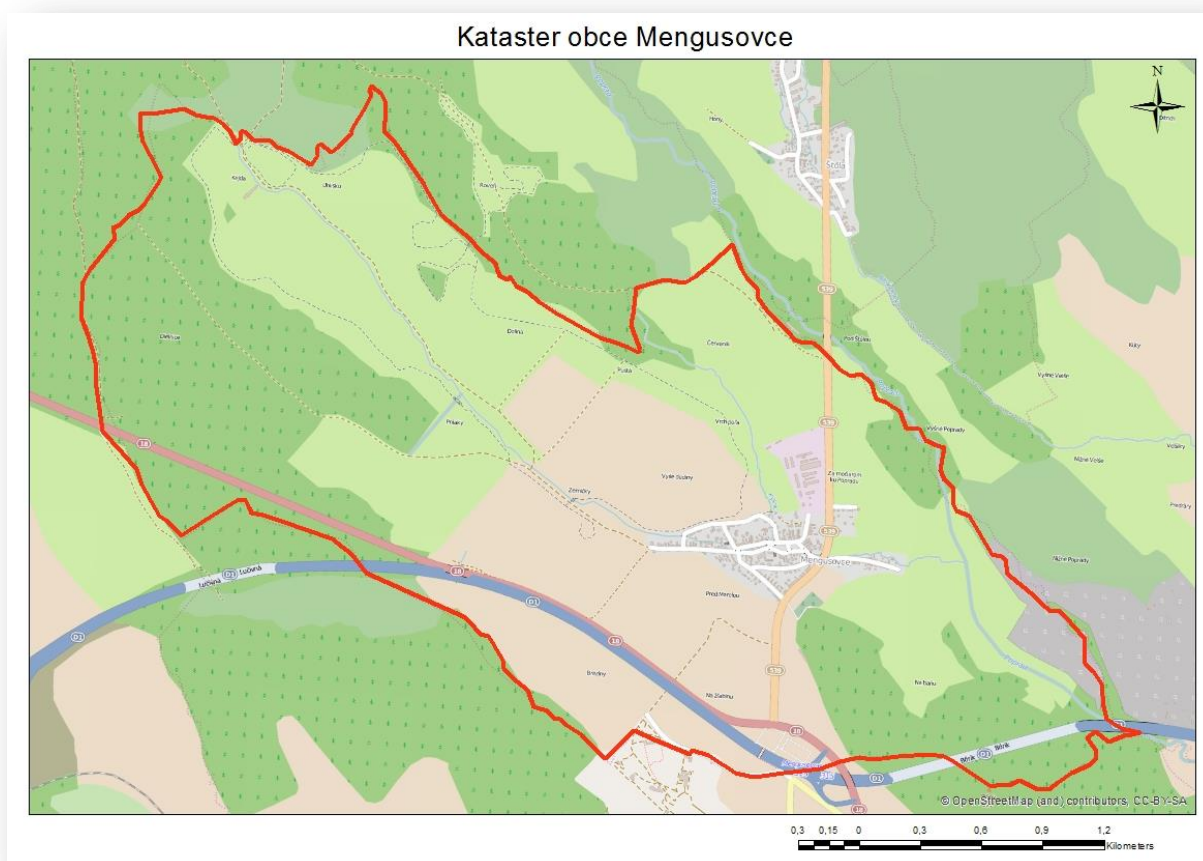
Charakteristika a vymedzenie územia

Obec Mengusovce leží v západnej časti východného Slovenska a spadá do Prešovského kraja. Nachádza sa v spádovom území mesta Poprad, ktoré je od obce vzdialené približne 11 km vzdušnou čiarou. Výmera katastrálneho územia je 894,30 ha. Najvyššie položená oblasť Mengusovského chotára sa nachádza v nadmorskej výške 1040 m. n. m.. Najnižší bod leží vo výške 765m. n. m..

Katastrálne územie obce Mengusovce obklopujú katastrálne územia obcí:

- Lučivná z južnej strany,
- Batizovce z východnej strany,
- Štôla zo severnej strany
- Štrba zo západnej strany

Mengusovce ležia v Podtatranskej kotline, v spodnej časti podhorského pásma Vysokých Tatier. Územie sa nachádza v ochrannom pásma TANAP-u. Okrem Popradu, ktorý je dôležitým spádovým mestom, sa v blízkosti nachádza mesto Svit.

História

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1398. Obec vystriedala niekoľko pôvodných názvov, ako Mangus, Kuczagel, Menkussa a Mengusfalva. Pôvodné územie tvorili obývané roztrúsené usadlosti, ktoré dopĺňala poľnohospodárska pôda, využívaná pôvodnými obyvateľmi na poľnohospodárske a pastierske účely.

V druhej polovici 19.-teho storočia sa zástavba obce zmenila na zrubové podmurované alebo podpivničené domy s hospodárskymi budovami, za ktorými bola zvyčajne umiestnená stodola alebo kôlna. Rozsiahle lúky v katastri obce boli využívané na lovecké a pastierske účely. Nachádzali sa tam zrubové senníky so sedlovými strechami. V povojnovom období sa začala obec rozvíjať smerom k individuálnej výstavbe rodinných domov, ktoré boli budované pozdĺž jednotlivých ulíc. Ich pôdorys mal prevažne štvorcový tvar. Súčasťou domov boli, a aj sú, záhrady. Rodinné domy boli budované v severnej a severozápadnej časti obce. Občianska vybavenosť, ako aj obecné historické pamiatky a budovy kostolov, sú sústredené v centrálnej časti obce.

Podrobnejšie informácie o obci, ktoré presahujú kapacitu tohto dokumentu, sú uvedené v kronike obce, ktorú vydal obecný úrad v spolupráci s miestnymi obyvateľmi.

Inštitucionálne a procesné parametre participácie stakeholderov na tvorbe programu

Participatívne metódy v procese tvorby PRO slúžia na získanie spätnej väzby od obyvateľov obce. Hlavným nástrojom bol dotazníkový prieskum, ktorý bol počas tvorby PRO uverejnený na internetovej stránke obce.

Poslanie PRO

Poslaním dokumentu Program rozvoja obce Mengusovce je zvýšiť povedomie o obci, ako aj celom regióne, v ktorom je obec lokalizovaná, zatriktívniť obec pre svojich obyvateľov a potenciálnych návštevníkov a využiť rozvojový potenciál územia, s prihliadnutím na životné prostredie.

2.1 Socioekonomická analýza

Rozvojový potenciál

Rozvojový potenciál spočíva hlavne vo významnej polohe sídla v blízkosti Vysokých Tatier. Vďaka svojej polohe a lokalite sa stáva významnou turistickou a atraktívnou oblasťou nielen pre samotných obyvateľov, ale aj pre turistov a návštevníkov. Lokalita a dostupnosť do spádového mesta Poprad tvorí významný prvok pri voľbe budúceho potencionálneho bydliska nových obyvateľov. Bohatá história a kultúra obce môže napomôcť pri určovaní ďalšieho smerovania a rozvojového potenciálu územia.

Ľudské zdroje

V minulosti žilo v obci Mengusovce viac ako 600 obyvateľov, ich počet postupne rástol. Vývoj počtu obyvateľov bol skúmaný za posledných 10 rokov, konkrétne v rokoch 2004 až 2013. Hodnoty sú uvádzané vždy k 31.12. daného roku, s výnimkou aktuálnych dát z roku 2014. Vývoj obyvateľstva mal kolísavý charakter, ako je možné vidieť nižšie (Tabuľka č. 1). Počet obyvateľov v obci sa od roku 2004 zvýšil o 52 ľudí, čo je 2,9 % z ich celkového počtu. Za posledných 10 rokov bol zaznamenaný najvyšší počet obyvateľov v roku 2013, s hodnotou 659 obyvateľov, ktorý bol spôsobený priaznivými hodnotami migračného salda.

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2013:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov	607	609	600	610	619	626	627	645	649	659

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 1.1: Historický vývoj obyvateľstva v rokoch 1961 - 2001:

Rok	1961	1970	1980	1991	1995	1996	2001
Počet obyvateľov	517	600	637	563	566	582	579

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 2: Počet obyvateľov podľa pohlavia:

Pohlavie	Muži	Ženy	Spolu
Počet obyvateľov	316	343	659

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 3: Prirodzený prírastok obyvateľstva v rokoch 2008 - 2013:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok	8	13	15	7	7	9

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 4: Prirodzený úbytok obyvateľstva v rokoch 2008 - 2013:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený úbytok	3	1	6	2	3	6

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 5: Prírastok obyvateľstva sťahovaním v rokoch 2008 - 2013:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prírastok obyvateľstva sťahovaním	13	3	9	5	7	9

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva (predstavuje rozdiel živonarodených a zomrelých za dané obdobie) je uvedený v tabuľkách (Tabuľka č. 3 a č. 4). Za rok 2013 klesol počet obyvateľov o 6 ľudí. Prírastok obyvateľstva sťahovaním predstavuje rozdiel medzi migračným prírastkom a úbytkom. Za sledované obdobie, rok 2013, sa zvýšil počet obyvateľov o 9 osôb (Tabuľka č. 5). Celkový prírastok, ktorý predstavuje súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním, mal kladné hodnoty - nárast o 12 obyvateľov.

Veková štruktúra

Veková štruktúra obyvateľstva v obci Mengusovce sa delí do troch kategórií:

- 1) **Predproduktívna:** 0-14 rokov, ktorá je zastúpená ku sledovanému obdobiu v počte 153 obyvateľov.
- 2) **Produktívna:** 15-64 rokov, ktorá tvorí najpočetnejšiu skupinu, spolu 427 obyvateľov.
- 3) **Poproduktívna:** 64 a viac, ktorá predstavovala 79 obyvateľov ku 10.3. 2013.

Tabuľka č. 6: Veková štruktúra obyvateľstva:

Predproduktívny vek			Produktívny vek			Poproduktívny vek		
Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
74	79	153	209	218	427	33	46	79

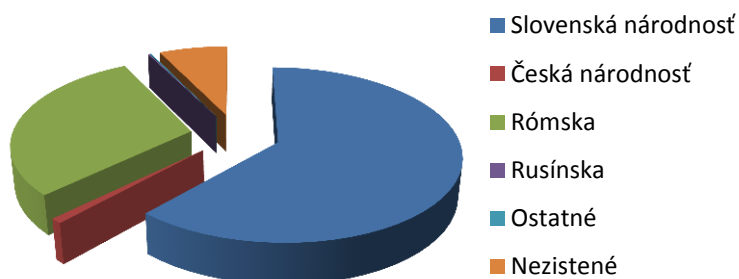
Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Tabuľka č. 8: Národnostné zloženie obyvateľov:

Národnostné zloženie	Počet obyvateľov
Slovenská národnosť	396
Česká národnosť	6
Rómska	191
Rusínska	1
Ostatné	1
Nezistené	46

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Graf č. 1: Zobrazenie pomeru národnostného zloženia obyvateľstva:

Najvyšší podiel obyvateľstva je zastúpený slovenskou národnosťou, no veľkú časť tvorí aj obyvateľstvo rómskeho pôvodu (Tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 9: Náboženské zloženie obyvateľstva:

Náboženské zloženie	Obyvateľstvo
Rímskokatolícke	303
Evanjelická cirkev a.v.	221
Gréckokatolícke	1
Pravoslávne	3
Bratská jednota baptistov	14
Cirkev bratská	1
Iné	2
Nezistené	44
Bez vyznania	52

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Z hľadiska vierovyznania sa v obci nachádza 7 náboženstiev, z ktorých dominantné postavenie má rímsko-katolícke náboženstvo (s počtom 303 obyvateľov) a evanjelická cirkev (s počtom 221 obyvateľov). K ostatným 5 náboženstvám sa v sledovanom období roku 2013 prihlásilo 21 obyvateľov.

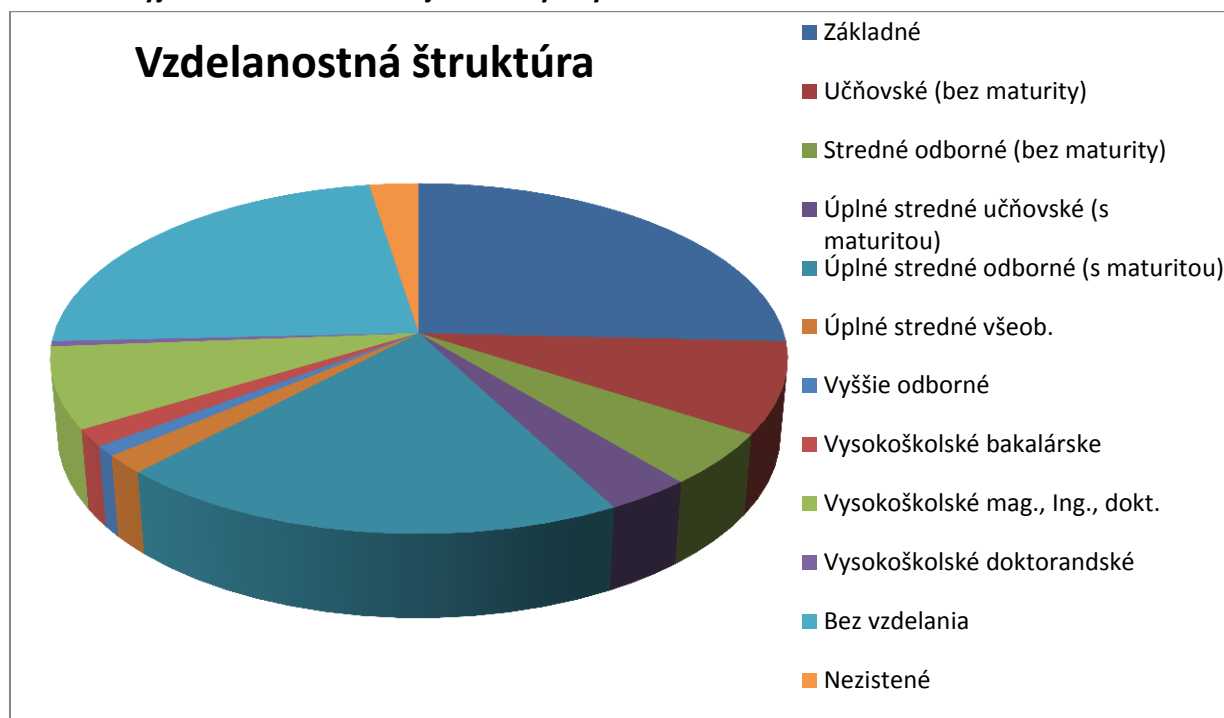
Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Tabuľka č. 10: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov:

Vzdelanostná štruktúra	Obyvateľstvo
Základné	165
Učňovské (bez maturity)	54
Stredné odborné (bez maturity)	31
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	21
Úplné stredné odborné (s maturitou)	127
Úplné stredné všeob.	11
Vyššie odborné	6
Vysokoškolské bakalárske	10
Vysokoškolské mag., Ing., dokt.	48
Vysokoškolské doktorandské	3
Bez vzdelania	149
Nezistené	16

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Graf č. 2: Vyjadrenie vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva:

Zamestnanosť

Tabuľka č. 11: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo:

Mengusovce	558
-------------------	------------

Zdroj: (Štatistický úrad, 2013)

Ekonomika

V obci je v obchodnom registri evidovaných 18 subjektov. Poľnohospodárska výroba je v obci zastúpená Poľnohospodárskym družstvom Mengusovce, ktorého produkcia je zameraná na rastlinnú a živočíšnu výrobu. V súčasnosti zamestnáva 20 obyvateľov. Ďalším dôležitým prvkom v obci sú objekty s dočasným ubytovaním (penzióny), ktoré poskytujú služby v zimnom aj letnom období.

Rozpočet obce:

Tabuľka č. 12: Príjmy:

	Plnenie rozpočtu €			Rozpočet €
Rok	2012	2013	2014	2015
Rozpočet	199 821	199 841	203 973	212 410

Zdroj: (Obecný úrad Mengusovce, 2013)

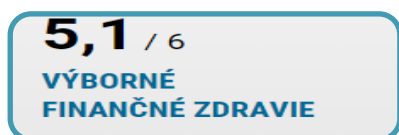
Tabuľka č. 13: Výdavky:

	Plnenie rozpočtu €			Rozpočet €
Rok	2012	2013	2014	2015
Rozpočet	204 732	179 585	192 345	212 410

Zdroj: (Obecný úrad Mengusovce, 2013)

Finančné zdravie obce podľa spoločnosti INEKO

Spoločnosť INEKO hodnotí finančné zdravie obcí a VÚC podľa rôznych ukazovateľov. Z pohľadu hodnotenia finančného zdravia obcí bola obec Mengusovce v kategórii hospodárenia miest, obcí a VÚC za rok 2013 hodnotená ako obec s výborným finančným zdravím. Hodnotenie 5,1 / 6 celkového počtu bodov bolo pripísané obci za roky 2010 – 2013.

Úverové zaťaženie:

Obec Mengusovce mala celkový úver za rok 2014 v hodnote 14 151 eur.

Občianska vybavenosť

Obec je vybavená základnou občianskou vybavenosťou, ako je obecný úrad, stravovacie a pohostinské služby, maloobchodné prevádzky s potravinovým a nepotravinovým tovarom, cintorín a pošta.

Budova urbárskeho domu, obecného úradu v centre obce a predajne potravín:

Sociálna infraštruktúra

Bývanie:

Tabuľka č. 14: Počet bytov za rok 2011:

Počet bytov	Obývané byty
163	155

Zdroj: (Štatistický úrad, 2011)

Tabuľka č. 15: Počet domov za rok 2011:

Počet domov	Obývané domy	
	Rodinné	Bytové
157	118	5

Zdroj: (Štatistický úrad, 2011)

V tabuľkách č. 15 a 16 je možné vidieť počet bytov a domov zo sčítania z roku 2011. Nárast obyvateľov, ktorých každým rokom pribúda, je zaznamenaný vo vývoji počtu obyvateľov. Pre rozvoj bývania je vymedzený dostatok voľných plôch.

Podnikateľské subjekty

V katastrálnom území obce Mengusovce sa nachádzajú tieto podnikateľské subjekty:

- Potraviny
- Mengus, s. r. o. – drevovýroba
- Poľnohospodárske družstvo
- Urbár
- Pohostinstvo
- Strechy GSD

Školstvo

V obci sa nachádza iba materská škola. Základná škola, do ktorej dochádza väčšina žiakov, sa nachádza v meste Svit. Najbližšie stredné školy sa nachádzajú v mestách Svit a Poprad. Dochádza do nich prevažná väčšina žiakov z Mengusoviec, ako aj okolitých obcí.

Budova materskej školy:

Šport

Obec je orientovaná hlavne na aktivity súvisiace s jazdectvom a chovom koní. Najvýznamnejším chovateľom koní je klub Tavarok a JK Napoli – Bratislava. Tradičným športovým podujatím je Mengusovské ródeo, ktoré organizuje obec a miestne spoločnosti chovateľov koní. Ďalšou športovou aktivitou, ktorej sa obec venuje, je futbal (1. FC Mengusovce). V zimnom období sú v obci Mengusovce udržiavané bežecké trate, ktoré vedú krásnou prírodou okolo potoka Vesník a Kižnica, s výhľadom na panorámu Vysokých Tatier. Prvý rok sa v obci usporiadal Mengusovský bežecký večer.

Najbližšími lyžiarskymi strediskami sú:

- Lučivná
- Lopušná dolina
- Štrbské pleso
- Skalnaté pleso
- Liptovská Teplička
- Tatranská Lomnica

V obci sa nachádza aj multifunkčné ihrisko, ktoré je využívané najmä verejnosťou.

Zdravotníctvo a zdravotná starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko. V budove obecného úradu je zriadená ordinácia praktického lekára, ktorý má ordinačné hodiny raz za týždeň. Najbližšie obvodné zdravotné zariadenie je v meste Svit na ulici Fraňa Kráľa a v meste Poprad na Baníckej ulici, kde sa nachádza Nemocnica Poprad. Je to nemocnica s poliklinikou III. typu. V Poprade sa nachádzajú aj ďalšie významné zariadenia, ako sú Národná transfúzna služba, Poliklinika Adus, či Slovenský Červený kríž. Nemocnica mesta Poprad a ďalšie zdravotné zariadenia slúžia nielen pre obyvateľov mesta, ale aj pre okolité obce. Pre mesto a okolité obce je vytvorený systém starostlivosti o sociálne slabších, hendikepovaných a rodiny s deťmi. Najbližšia rýchla zdravotná služba je lokalizovaná v obci Štrba, ktorá je od obce vzdialená približne 8 km.

Kultúra

Mengusovce sú známe častou organizáciou kultúrnych podujatí. Kultúrnu úroveň obce zvyšujú obyvatelia, ktorí sa venujú vzdelávaniu a duchovnému rastu mládeže, ako aj organizovaniu kultúrnych podujatí. Budova obecného úradu plní aj funkciu kultúrneho domu, ktorý sa v prípade organizovania spoločenských podujatí využíva na kultúrne účely.

Rímsko-katolícky kostol Sv. Tomáša

Informačná tabuľa

Cestovný ruch a rekreácia

Ubytovacie zariadenia sú v dostatočnej blízkosti k turisticky atraktívnym oblastiam. Poskytujú celoročné ubytovanie a stravovacie služby. V blízkosti obce sa nachádzajú turisticky zaujímavé atrakcie Aquacity Poprad a Aquapark Tralandia v Liptovskom Mikuláši.

Zoznam ubytovacích zariadení v obci:

- Penzión Rogalo	- Penzión u Karola
- Penzión Kalm	- Penzión Jasmín
- Penzión Benango	- Penzión Domček
- Penzión U Pejtríka	- Penzión U Mervarta

Medzinárodný kontext a partnerstvá

Obec nemá žiadne existujúce partnerstvá a nespôlupracuje so žiadnou obcou.

Identita

Identita obce Mengusovce je úzko spojená s chovom koní, jazdectvom, tradíciami a bohatou históriou. Hrdá obec prezentujúca svoje postavenie v Podtatranskej oblasti.

Navigačné tabule v obci

Panoráma Vysokých Tatier z obce

Zhrnutie socioekonomickej analýzy

Z pohľadu socioekonomickej analýzy je možné zhodnotiť, že územie je vybavené postačujúcou komplexnou občianskou vybavenosťou. Každoročne je zaznamenaný nárast obyvateľstva, ktorý predstavuje pozitívny vývoj v oblasti demografie. Obec má širokú ponuku ubytovacích zariadení pre návštevníkov a turistov. K rozvoju Mengusoviec prispievajú aj občianske združenia a organizácie, susediace obce, lyžiarske centrá a turistické a rekreačné zariadenia. Z týchto údajov je vyjadrený silný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie. Nielen pre svoju významnú polohu, ale aj vďaka prírodným danostiam, ako sú Tatranský národný park, blízkosť Slovenského raja, ale aj rekreačno-turistickej oblasti Nízkych Tatier a Mengusovskej doliny. V obci sú rozvinuté jazdecké športy a spoločenské podujatia.

Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

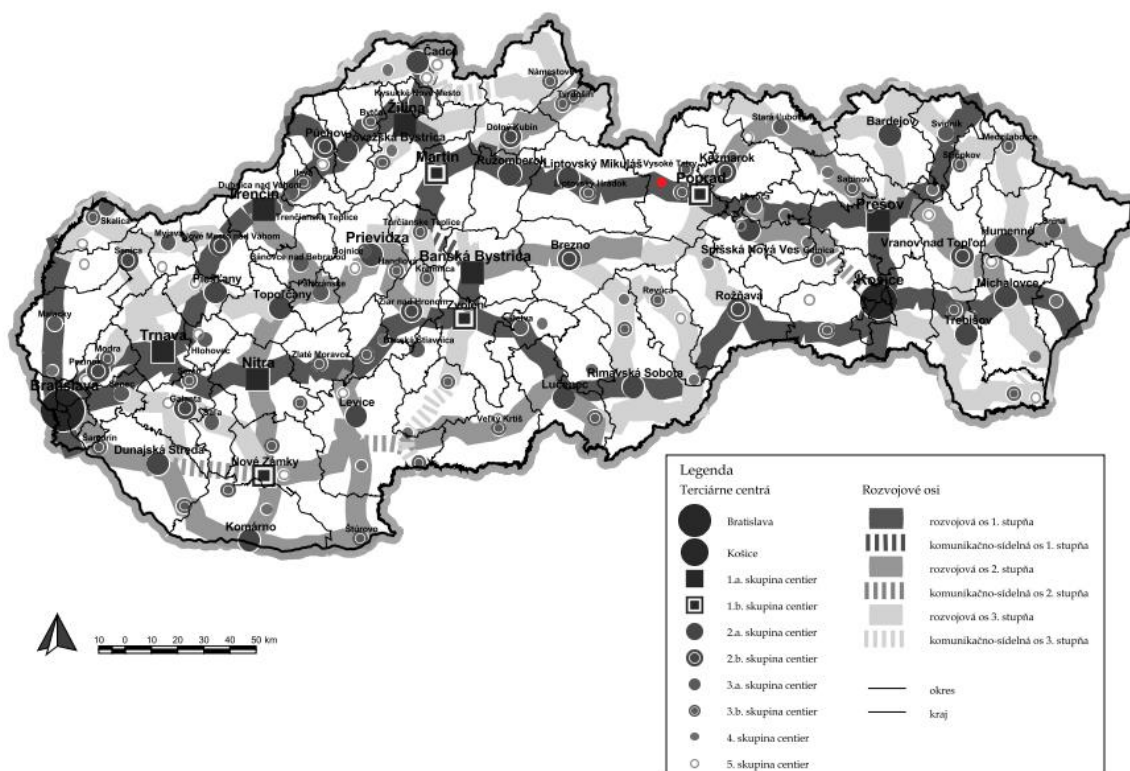
Oblasť dát/téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	Stránka obce, Štatistický úrad SR	www.mengusovce.sk , www.statistics.sk
Zdravotníctvo	Stránka obce	www.mengusovce.sk
Sociálna starostlivosť	Stránka obce	www.mengusovce.sk
Ekonomická situácia	Obchodný register SR / Štatistický úrad SR	www.orsr.sk , www.statistics.sk

2.2 Územno-technická analýza

Rozvojové osi

Rozvojová os je pomyselná línia, ktorá definuje ďalšie smerovanie rozvoja územia. Pojem rozvojová os má svoje ukotvenie a presné vysvetlenie v Konceptii územného rozvoja Slovenska (KURS 2011). Južnou časťou katastra obce Mengusovce prechádza rozvojová os 1. Stupňa (žilinsko-podtatranská rozvojová os), ktorá smeruje zo západu na východ a prechádza mestami Žilina – Martin – Poprad – Prešov.

TERCIÁRNE CENTRÁ OSÍDLENIA A ROZVOJOVÉ OSI

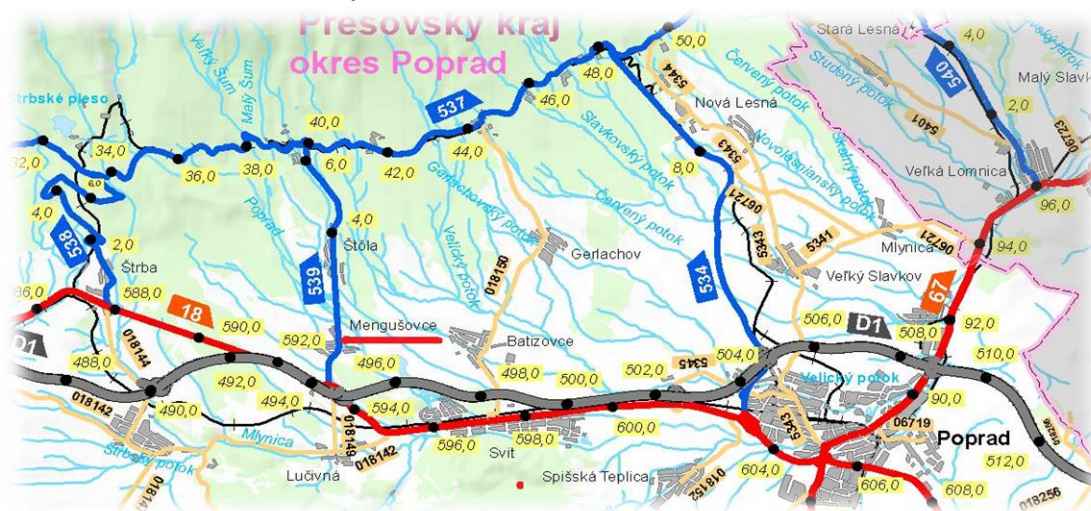
Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Obec Mengusovce je napojená na cestnú infraštruktúru, ktorá spája obec s Vysokými Tatrami na severe a s mestom Poprad, nachádzajúcim sa juhovýchodne od obce. Jedná sa o komunikácie I/18 Liptovský Mikuláš – Poprad a o štátnu cestnú komunikáciu II/539, prepájajúcu Štrbské Pleso a Starý Smokovec.

Južnou časťou obce prechádza diaľničná komunikácia D1, ktorá pretína kataster v dvoch úsekoch.

Cestné komunikácie v obci z pohľadu širších vzťahov:

Zdroj: (Slovenská správa ciest, 2015)

Cestná komunikácia II/539 spájajúca obec Mengusovce s obcou Štôla

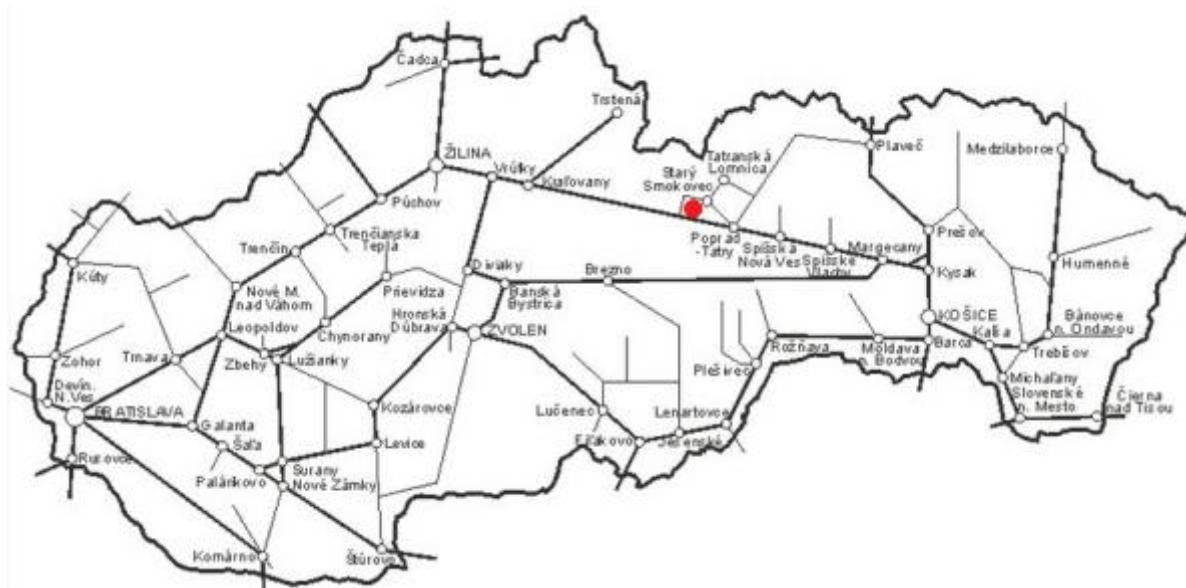

Železničná doprava

V katastri obce sa nenachádza železničné koľajisko ani železničná zastávka. Najbližšie možné napojenie na železničnú dopravu je v obci Lučivná, Svit a Tatranská Štrba. V týchto železničných staniciach zastavujú na nástup / výstup len osobné vlaky spoločnosti Železnice slovenskej republiky (ŽSR).

Mapa železničnej siete Slovenskej republiky

Zdroj: (Železnice Slovenskej Republiky, 2013)

Lodná doprava

V obci sa nenachádza žiadny vodný tok, na ktorom by bola možná prevádzka lodnej osobnej alebo nákladnej dopravy.

Letecká doprava

V katastri obce sa nenachádza žiadne letisko ani prístávacia dráha. Obec je v náletovom kuželi letiska Poprad - Tatry. Najbližšie letisko je lokalizované v severozápadnej časti Popradu – ide o medzinárodné letisko Poprad - Tatry. Letisko má k dispozícii jednu vzletovú a jednu prístávaciu dráhu o rozmeroch 2 000 x 45 metrov.

Hromadná doprava

Dopravu v obci zabezpečuje SAD Poprad, ktorá spája obec s mestom Poprad a mestom Svit, ako aj s inými príslušnými obcami a oblasťou Vysokých Tatier. Aktuálny stav frekvencie dopravy je na dobrej úrovni. Dostupnosť do mesta Poprad je zabezpečená autobusovými spojmi, ktoré premávajú 10-krát v priebehu dňa.

Zastávka medzimestskej dopravy v intraviláne obce:

Statická doprava

V obci je vybudovaných približne 20 parkovacích miest. Návštevníci a turisti môžu využívať parkovisko pri budove obecného úradu, alebo pri objektoch občianskej vybavenosti. Obyvatelia parkujú prevažne na súkromných pozemkoch rodinných domov, prípadne na okraji vozoviek cestných komunikácií.

Pešia doprava

Obec nemá vybudované pešie komunikácie. Chodci pri presune využívajú cestnú komunikáciu, čím je ohrozená bezpečnosť a dochádza ku kolíznosti automobilovej a pešej dopravy. Segregácia nie je riešená v žiadnom úseku obce.

Cyklistická doprava

Obec nemá vybudované cyklotrasy. Cyklisti jazdia po cestných komunikáciách, čo môže spôsobiť kolíznosť dopravy hlavne v extraviláne obce, kde je maximálna povolená rýchlosť osobných automobilov 90 km/h.

Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Zásobovanie vodou je riešené zo skupinového vodovodu, z ktorého sú zásobované aj obce Štôla, Batizovce a Lučivná. Vodným zdrojom pre obec sú:

- Potok Rinčov, ktorý sa nachádza v katastri obce Vyšné Hágy
- Prameň Zriedlisko

Voda je privádzaná gravitačnou silou do Štôlskeho vodojemu. Vodovodné trasovanie je vedené pod cestnými komunikáciami a verejnými priestranstvami. Celková dĺžka vodovodnej siete je 4 400 m. Obec má vybudované potrubia na zásobovanie pitnou vodou v celom zastavanom území.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec je zásobovaná elektrickou energiou pomocou vzdušného vedenia 22kV s označením VN 409, ktorý vedie smer Poprad – Vyšné Hágy. Ďalším napájacím vedením je vzdušné vedenie 22kV z odbočky v katastrálnom území obce Lučivná. Sekundárne rozvody sú z trafostanice riešené na podporných betónových stĺpoch.

Zásobovanie plynom

Obec je plne plynofikovaná. Napojenie je riešené prípojkou z VTL plynovodu, ktorý vedie z obce Drienovská Nová Ves do Tatranskej Štrby. Následne je vedený rozvod do regulačnej stanice, kde je pripojenie riešené pomocou NTL plynovodov.

Zásobovanie teplom

Obec využíva prevažne vykurovanie pomocou tepelných zariadení na princípe spaľovania plyných palív, v niektorých prípadoch elektrickou energiou. Pevné palivá sú v súčasnosti na vzostupe a ich používanie sa stáva vhodnou náhradou za plyné palivá.

Odvádzanie odpadových vôd

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť na odvádzanie odpadových splaškových vôd. Existujúca výstavba má odvádzanie odpadových vôd riešené prípojkami na splaškovú kanalizáciu.

Telekomunikačné siete

Systém telefonizácie je riešený digitálnou ústredňou, ktorá je riešená na obecnom úrade. Pokrytie mobilnej siete GSM je dostačujúce. V prípade novšieho a rýchlejšieho pripojenia na internet 4G (LTE) pokrytie nevyhovuje novým štandardom. V obci je najrýchlejšie dostupné pripojenie 3G (HSPDA). Jednotlivé druhy pripojenia a ich rýchlosti závisia prevažne na voľbe poskytovateľa mobilného a internetového pripojenia. V obci sú dostupní traja mobilní operátori:

- Slovak Telecom
- Orange
- O₂

Údaje od najnovšieho operátora SWAN momentálne nie sú k dispozícii.

Rozhlas a televízia

Rozvody miestneho rozhlasu sú riešené prípojkami na stĺpoch verejného osvetlenia, t.j. rozvodoch elektrickej siete. Počuteľnosť rozhlasu je na veľmi dobrej úrovni v celom zastavanom území obce.

Televízny signál sa v území obce nachádza pre stanice verejnoprávnej televízie (STV) a komerčné stanice. Obyvatelia využívajú aj napojenie pomocou satelitného prijímača, kde počet a kvalita prijímaných staníc závisia od poskytovateľa tohto pripojenia a konkrétnej služby / programu.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je v obci riešené pomocou svietidiel umiestnených na betónových stĺpoch, ktoré slúžia na pripojenie domácností a iných objektov k elektrickej energii.

Limity využitia územia

Limitmi využitia územia sa rozumejú regulatívy, ktoré sa nachádzajú v riešenom území a vychádzajú zo záväznej časti územného plánu obce Mengusovce. V obci Mengusovce to sú:

- Ochranné pásma VN elektrického vedenia
- Ochranné pásma transformačných staníc
- Ochranné pásma vodných zdrojov
- Ochranné pásma zdrojov minerálnych vôd
- Ochranné pásma plynovodu
- Ochranné pásma regulačných staníc
- Ochranné pásma čistiarnie odpadových vôd (ČOV)
- Ochranné pásma lesa
- Ochranné pásma dopravných zariadení

Regulačné prvky priestorového a architektonického riešenia:

Architektonické riešenie objektov:

- dodržať mierku,
- penzióny, objekty občianskej a rekreačnej vybavenosti: maximálne 2 nadzemné podlažia a využiteľné podkrovie, strechy sedlové, valbové, manzardové so sklonom 30° až 45°, s dôrazom na použitý materiál a farebnosť striech,
- materiálovo prispôbiť navrhované objekty prírodnému prostrediu (prírodné materiály),
- chatky a rekreačné domčeky: maximálne 1 nadzemné podlažie s obytným podkrovím,
- v navrhovaných areáloch územie doplniť vysokou zeleňou, sadovými úpravami, drobnou architektúrou, opлотením, ich architektonický výraz a použitý materiál nutne zosúladiť s hlavným objektom,
- pri výbere rastlinného materiálu je nutné zohľadniť požiadavky pôdne, klimatické, expozičné a zásadne použiť druhy typické pre túto oblasť,
- na opлотenie používať predovšetkým živé ploty.

Zhrnutie územnotechnickej analýzy

Z pohľadu územnotechnickej analýzy sú pozitívnym prvkom obce napojenia technickej infraštruktúry. Obec má výborné pokrytie. Negatívom môže byť absencia peších komunikácií a peší pohyb po obci v intraviláne a extraviláne, pri ktorom hrozí riziko kolízności dopravy a ohrozenie chodcov. Segregácia pešej, cyklistickej a automobilovej dopravy v súčasnosti v obci úplne absentuje.

2.3 Prírodno-environmentálna analýza

Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia v obci je možné považovať za bezproblémovú. Nenachádza sa tu faktor, ktorý by spôsobil znečistenie. Globálnym znečisťovateľom ovzdušia, ktorý do istej miery vplýva aj na obec, je automobilová doprava - najmä vzhľadom na fakt, že obec je vzdialená len 700 m od frekventovanej cesty I/18 a diaľnice D1. Najbližšia stanica na meranie kvality ovzdušia, ktorá je vzdialená od Mengusoviec vzdušnou čiarou 13 km, sa nachádza v obci Stará Lesná. Podľa priebežných meraní SHMÚ neboli zistené žiadne zvýšené hodnoty škodlivých látok v ovzduší.

Vodné toky a plochy

Východnou časťou, v blízkosti katastrálnej hranice, preteká rieka Poprad. Pramení vo Vysokých Tatrách nad Popradským plesom a je to jediná slovenská rieka, ktorá tečie do Baltického mora. Obcou prechádza jej úsek dlhý 1,8 km. Ďalším vodným tokom v obci je potok Kyžnica. Preteká intravilánom územia, jeho priemerná šírka je zhruba 1 m a nemá upravené brehy. Slúži najmä na odvádzanie dažďových vôd. Vodné plochy sa v obci nenachádzajú.

Potok Kižnica

Potok Vesník

Pôda

Pôda v obci je nízkej bonity (kategória 8). Tento fakt je spôsobený polohou obce v Podtatranskej kotline, kde sú pôdy tvorené prevažne ílovcami a ílosítovcami. Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území obce obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Mengusovce. Celková výmera ornej pôdy je 250 ha. Vzhľadom na nízku bonitu pôdy sa pestujú menej náročné plodiny, ako sú obilniny (jačmeň, pšenica, ovos, raž), zemiaky a krmoviny.

Hluk

Hlukové hodnoty v obci sú v norme, nenachádza sa tu prevádzka ani faktor, ktorý by intenzitou hluku zaťažoval okolie. Za zdroje hluku (aj keď v rámci normy) je možné označiť automobilovú dopravu (najmä na ceste II/539). Hoci južnou časťou katastrálneho územia prechádzajú vysokofrekventované komunikačné osi (cesta I/18 a diaľnica D1), obytná zóna je od nich vzdialená vyše 600 m.

Žiarenie

V obci bolo identifikované stredné riziko radónového žiarenia. Tento typ žiarenia patrí k najčastejšie sa vyskytujúcemu prírodnému žiareniu. Radón preniká na povrch z pomerne veľkých hĺbok a cez podlažia domov sa cez rôzne medzery a škváry dostáva priamo do domu. Zdroje radónu, ktoré môžu ohroziť zdravie človeka, sú tri: vzduch, voda a stavebný materiál. Aby sa riziko rakoviny pľúc znížilo na minimum, je podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia povinnosť vykonať opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia do pobytových priestorov pri pozemkoch s vyšším ako nízkym radónovým rizikom. Vykonávacia vyhláška Ministerstva zdravotníctva číslo 528/2007 udáva tzv. „zásahové“ úrovne radónového rizika pre rôznu priepustnosť geologického podlažia, keď sa musia pri výstavbe na takto „zaťaženom“ stavebnom pozemku vykonať príslušné stavebné opatrenia.

Odpadové hospodárstvo

Na zber odpadov sú určené jednotné smetné nádoby KUKA s objemom 110 l. Okrem zberu komunálneho odpadu je v obci zavedený systém zberu separovaného a zmiešaného odpadu. Prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu zabezpečujú na území obce Technické služby mesta Svit. Odpad je odvážaný na organizovanú skládku Úsvit – Žakovce, ktorá je od obce vzdialená 22 km.

Smetné nádoby v obci

Zeleň

Zelené plochy v intraviláne v podobe trávnatých porastov a listnatých stromov slúžia na zvyšovanie kvality ovzdušia a urbánneho prostredia. Okrem toho vypĺňajú priestor medzi pozemkami a miestnymi komunikáciami. Zeleň je v udržiavanom stave. Osobitou kategóriou je zeleň nachádzajúca sa v záhradách rodinných domoch, ktorá je v súkromnom vlastníctve a o jej stav sa starajú majitelia jednotlivých domov. V extraviláne je tvorená lúčnymi porastmi a lesmi, ktoré sa nachádzajú v juhovýchodnej a severnej časti územia.

Reliéf

Územie obce je súčasťou geomorfologickej provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty a Fatransko-tatranskej oblasti. Leží v Popradskej kotline a súčasne v Hornádskej kotline Levočských vrchov. Ide o najvyššie položenú kotlinu na Slovensku. Na severe sa rozprestiera masív Vysokých a Belianskych Tatier, na východe Levočské pohorie, juh obkolesuje pahorkatina Kozích chrbtov a západná strana je lemovaná Štrbským masívom.

Geomorfologické členenie

Povrch územia pokrývajú kambizeme pseudoglejové, s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m, na rôznych substrátoch, stredne ťažké až ťažké.

Horniny

Severovýchodne od intravilánu sa nachádza flyšová litofácia, ktorá spadá do chocholovského súvrstvia. Les v juhovýchodnej časti katastrálneho územia je tvorený hlavnými dolomitmi a vrchným karn-norikom. Okolie rieky Poprad je tvorené fluviálnymi sedimentmi (nivné hliny a piesčité hliny so štrkom, štrkovito-hlinité až balvanovito-štrkovité sedimenty nív a nivných kužeľov). Zvyšok územia tvoria glacifluviálne piesčité štrky balvanovité s blokmi (dnová akumulácia a-v nízkej terase i v nive) a glacifluviálne navetrané až rozvetrané štrky hrubé až balvanovité s výskytom blokov (terasa).

Klimatické podmienky

Územie obce spadá do mierne suchej až vlhkej kotlinovej klímy, je však ovplyvnené Vysokými Tatrami, ktoré patria do chladnej klimatickej oblasti. Pre územie je, vzhľadom na svoju nízku polohu voči okolitým vrchom, typická častá inverzia, ktorá spôsobuje hmly v kotlinách. Ďalším charakteristickým znakom sú veľké výkyvy priemerných teplôt. Zimné priemerné teploty sa pohybujú v rozpätí -3 až 6 °C, zatiaľ čo letný priemer je na úrovni 16-17 °C. Prevládajú západné a juhozápadné vetry, najčastejšie v období medzi decembrom a marcom. Ročný úhrn zrážok je v rozmedzí 600 - 800 mm.

Rastlinstvo

V intraviláne sa nachádzajú plochy verejnej zelene, ktoré sú zložené z trávnatých porastov, stromov a krov. Na plochách ornej pôdy sa pestujú obilniny (jačmeň, pšenica, ovos, raž), zemiaky a krmoviny. Plochy lúk a pasienkov sú pokryté lúčnymi bylinami. Rozmanité zastúpenie rastlinstva je v súkromných záhradách. Lesné porasty sú stabilné.

Živočíšstvo

Najväčšie zastúpenie fauny je v lesných ekosystémoch. V stromovej etáži je badateľný výskyt sýkoriek, jastrabov, myšiakov, sokolov, ďatľov, veveríc, plchov, kún, lasíc, tchorov, netopierov, ježov a ďalších. V biotopoch polí, lúk a pasienkov prevládajú straky, vrany, havrany, hraboše, zajace, sysle, jarabice, škvránky a prepelice.

Životné prostredie

Obec sa v rámci starostlivosti o životné prostredie stará o pravidelný odvoz a triedenie odpadu, o pravidelnú údržbu verejných priestranstiev a verejnú zeleň. Monitorovacia stanica v Starej Lesnej podáva pravidelné správy o stave kvality ovzdušia. Pri novej výstavbe treba brať do úvahy stredné riziko radónového žiarenia. Znečistenie prostredia nebolo zaznamenané.

Ochrana prírody a krajiny

V rámci ochrany prírody a krajiny je potrebné rešpektovať výskyt územia obce v oblasti 1. stupňa ochranného pásma TANAP-u a realizovať opatrenia v súlade so Zákonom 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. V riešenom území sa nachádza chránená lokalita Močiar, v ktorej sa vyskytujú vlhkomilné rastliny. V chránenej lokalite Močiar platí 3. stupeň ochrany, v 100 m vzdialenosti je potrebné dodržiavať 3. stupeň ochrany. Rieku Poprad, ktorá preteká popri východnej hranici katastra, je potrebné rešpektovať ako územie nadregionálneho biokoridoru. Krajinný priestor územia obce spadá do kategórie B – lesný.

Ekosystémové služby

Ekosystémové služby predstavujú prínosy a úžitky, ktoré poskytujú ekosystémy, napr. voda, potraviny, drevo, tvorba pôdy, čistenie ovzdušia a vody, ochrana pred povodňami a suchom, opeľovanie plodín a ďalšie. Ľudská činnosť však ničí biodiverzitu a znižuje odolnosť a schopnosť zdravých ekosystémov poskytovať túto širokú škálu tovarov a služieb. Vyplývajúci z Dohovoru o biologickej diverzite bola na úrovni EÚ prijatá Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020. V 5. úlohe 2. cieľa sa zaviazala Európska komisia a členské štáty, že do r. 2014 zmapujú a posúdia stav ekosystémov a ich služieb na svojom území, posúdia hospodársku hodnotu takýchto služieb a do r. 2020 podporia začlenenie týchto hodnôt do účtovných systémov a systémov vykazovania na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. V nižšie uvedených tabuľkách je prehľad jednotlivých zelených a modrých prvkov obce Mengusovce a ich ekosystémových služieb, ktoré poskytujú.

Tabuľka zelených prvkov s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú

ZELENÉ PRVKY	Stromy a trávnaté porasty v intravilánoch	Lesy	Záhrady rodinných domov	Sprievodná zeleň vodného toku Poprad	Lúky a pasienky
Regulačné ekosystémové služby					
regulácia mikroklimy	x	x	x	x	
znižovanie prašnosti	x	x	x	x	
čistenie vzduchu	x	x	x	x	
cirkulácia vetra	x	x	x	x	
filtrácia vody	x	x	x		
znižovanie rizika záplav pri prítokových dažďoch		x		x	x
znižovanie hlučnosti	x	x			
ukladanie uhlíka	x	x	x		x
znižovanie energetickej náročnosti (počas letných horúčav) - tienenie	x	x			
Kultúrne ekosystémové služby					
rekreácia		x	x		
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x	x	x		
Produkčné ekosystémové služby					
produkcia ovocia, zeleniny			x		
Podporné ekosystémové služby					
fotosyntéza/produkcia kyslíka	x	x	x	x	
cyklus živín	x	x	x	x	x

Tabuľka modrých prvkov s jednotlivými ekosystémovými službami, ktoré poskytujú

MODRÉ PRVKY	Vodné toky (rieka Poprad, potok Kyžnica)
Regulačné ekosystémové služby	
regulácia mikroklimy	x
znižovanie prašnosti	x
cirkulácia vzduchu	x
znižovanie rizika záplav pri prívalových dažďoch	
Kultúrne ekosystémové služby	
priaznivý vplyv na zdravie obyvateľov	x
rekreácia	x

Adaptabilita územia na klimatické zmeny

V oblasti Podtatranskej kotliny, do ktorej spadá aj územie obce Mengusovce, boli identifikované 4 klimatické zmeny s dopadom na životné prostredie (uvedené v tabuľke).

Tabuľka s prehľadom 4 najvýraznejších klimatických zmien

klimatická charakteristika	dopady na životné prostredie – ohrozenie regulačnej a produkčnej funkcie	dopady na vodu a vodné hospodárstvo – ohrozenie kultúrnej funkcie	dopady na ovzdušie a odpadové hospodárstvo – ohrozenie regulačnej a podpornej funkcie
teplota (zvýšenie priemernej teploty)	Poškodzovanie drevín jarnými mrazmi Rozšírenie invázných druhov	Tepľejšia voda - výskyt rias a baktérií, Zvýšená spotreba vody - závlahy	Prehrievanie ovzdušia, smog
zrážky (nerovnomernosť)	Negatívny dopad na poľnohospodárstvo a pestovanie (orná pôda, zeleň záhrad)	Záplavy – ohrozenie predstavuje najmä potok Kyžnica	Zvýšená prašnosť
poveternostné extrémny (veterná erózia)	Erózia pôdy – úbytok organickej hmoty a živín	Zanášanie vodných tokov	Zmena prúdenia vetrov Zvýšená prašnosť
prívalové zrážky (vodná erózia)	Erózia pôdy – úbytok organickej hmoty a živín	Možnosť lokálnych záplav, ohrozenie podzemnej vody	Environmentálne záťaže

Teplota

Vo všeobecnosti sa na Slovensku zvyšuje teplota každých 10 rokov o cca 0,4 °C. Ohrozené sú najmä listnaté lesy, keďže výrazné teplotné výkyvy spôsobujú vymrznutie drevín. Zvyšovanie teploty má dopad na riekú Poprad a potok Kyžnica, v ktorých hrozí premnoženie rias a baktérií.

Zrážky

Klimatická zmena „zrážky“ sa týka nepravidelných období dažďov a sucha, ktoré negatívne ovplyvňujú celú krajinnú štruktúru. V obci tieto nepravidelné obdobia negatívne vplyvajú na lesné ekosystémy, pôdu, lúky a pasienky, záhrady a taktiež na verejnú zeleň. Ročný úhrn zrážok je 600 – 800 mm, čo spĺňa priemerný úhrn zrážok na Slovensku – problémom je ich nepravidelné striedanie a intenzita.

Poveternostné extrémny

Poveternostné extrémny sú ďalším dôsledkom klimatických zmien. V roku 2004 sa regiónom Tatier, do ktoré patrí aj obec Mengusovce, prehnala veterná smršť, ktorá zničila vo Vysokých Tatrách väčšinu lesných porastov. Ďalšia víchrica sa prehnala územím v roku 2014. Zničené lesy vytvárajú podmienky pre vznik pôdnej erózie.

Prívalové zrážky

Prívalové zrážky prichádzajú zvyčajne po dlhých obdobiach sucha. Zem je vyprahnutá a nedokáže v krátkom časovom horizonte absorbovať obrovské množstvo vody. Prívalové zrážky môžu vyvolať potenciálnu vodnú eróziu na poľnohospodárskej pôde. Ešte väčším rizikom sú záplavy, ktoré môže v prípade prívalových zrážok spôsobiť rieka Poprad alebo potok Kyžnica, ktorý preteká intravilánom obce

Limity využitia územia a potenciálne rozvojové plochy

Limity využitia územia z pohľadu prírodnoenvironmentálnej analýzy vyplývajú z 1.stupňa ochranného pásma TANAP-u, rieky Poprad, ktorá je zároveň aj nadregionálnym biokoridorom a z faktu, že územie sa radí do kategórie ekologicky nadštandardných území. Taktiež je potrebné rešpektovať chránenú lokalitu Močiar. Podľa mapy RUSES bolo územie obce vyhodnotené ako ekologicky nadštandardné.

Potenciálne rozvojové plochy sú územia, ktoré nie sú obmedzené limitmi prírodnoenvironmentálneho, technického alebo dopravného charakteru. Pri presnom vymedzovaní potenciálne rozvojových plôch v územnoplánovacej dokumentácii je potrebné zohľadniť vzdialenosť od dopravnej infraštruktúry a inžinierskych sietí, aby sa predišlo k zbytočnému predraženiu investície.

Zhodnotenie prírodno-environmentálnej analýzy

Územie obce sa nachádza v Podtatranskej kotline s mierne suchou až vlhkou kotlinovou klímou. Pôdy sú nízkej bonity kategórie 8 – vzhľadom na tento fakt ich je možné využiť ako potenciálne plochy pre ďalší rozvoj územia. Treba však rešpektovať fakt, že obec sa nachádza v 1.stupni ochranného pásma TANAP-u a na jej území sa nachádza viacero významných prvkov. Zastúpenie zelene je dostatočné, najmä v rámci intravilánu plní zeleň dôležité ekosystémové služby, ktoré pomáhajú zvyšovať kvalitu urbánneho prostredia. Obec kladie dôraz na odpadové hospodárstvo, údržbu zelene a verejných priestranstiev. V rámci identifikácie stresových faktorov (hluk, žiarenie, znečistené ovzdušie) bolo zaznamenané jedno potenciálne riziko – stredné riziko výskytu radóna. Taktiež je potrebné urobiť

opatrenia v rámci klimatických zmien, ktoré sú globálnym problémom, obec Mengusovce nevynímajú.

2.4 Analýza a zhodnotenie realizovaných stratégií

Projekt: Náter a oprava prístreškov, smerové tabuľky

Projekt bol zrealizovaný v marci 2015. Predmetom objednávky bol náter a oprava prístreškov a smerových tabuliek v obci. Cena objednávky bola 455 eur, objednávateľom bola obec. Projekt bol zrealizovaný úspešne, podrobné informácie je možné vidieť v tabuľke:

Číslo objednávky:	7/2015
Názov objednávateľa:	Obec Mengusovce
Adresa objednávateľa:	123, 05936 Mengusovce
IČO objednávateľa:	00326402
Názov dodávateľa:	Jaroslav Hrablay
Adresa dodávateľa:	05936 Mengusovce 120
IČO dodávateľa:	41011350
Predmet objednávky:	Náter a oprava prístreškov, smerové tabuľky
Cena objednávky:	455.00 € bez DPH
Objednávku vystavil:	Ján Šoltis (starosta obce)

Projekt: Zhotovenie prístrešku pre odpadové nádoby na separovaný zber

Prístrešok bol zhotovený z dreva a slúži na ochranu zberných nádob pred poveternostnými vplyvmi počasia. Pod jeden prístrešok je možné umiestniť 7 zberných nádob (možnosť separácie).

Číslo objednávky:	18/2013
Názov objednávateľa:	Obec Mengusovce
Adresa objednávateľa:	123, 05936 Mengusovce
IČO objednávateľa:	00326402
Názov dodávateľa:	Jaroslav Hrablay
Adresa dodávateľa:	05936 Mengusovce 120
IČO dodávateľa:	41011350
Predmet objednávky:	Zhotovenie prístrešku pre odpadové nádoby na separovaný zber
Cena objednávky:	1350.00 € s DPH
Objednávku vystavil:	Milan Vechter (starosta obce)

Projekt: Oprava miestnych komunikácií v obci

Oprava miestnych komunikácií prispela k zvýšeniu urbánnej bezpečnosti v obci. Na jednotlivých zrekonštruovaných úsekoch bol nanesený nový asfalt, boli opravené výtlky a celkovo zarovnaná vozovka. Oprava prebehla v roku 2013.

Číslo objednávky:	17/2013
Názov objednávateľa:	Obec Mengusovce
Adresa objednávateľa:	123, 05936 Mengusovce
IČO objednávateľa:	00326402
Názov dodávateľa:	JUNO DS,s.r.o
Adresa dodávateľa:	Lipová 17, 064 01, Stará Ľubovňa
IČO dodávateľa:	36501522
Predmet objednávky:	Opravy miestnych komunikácií v obci
Cena objednávky:	950.00 € s DPH
Objednávku vystavil:	Milan Vechter (starosta obce)

Projekt: Pristavenie EKO skladu v obci Mengusovce

EKO sklad mala obec k dispozícii v septembri 2014. Išlo o zváranú konštrukcia s uzamykateľnými dverami, roštovou podlahou a bezpečnostnou záchytnou vaňou. Takýto kontajner (viď obrázok) je vhodný hlavne pre uskladnenie ekologicky škodlivých látok a odpadov. Je použiteľný bez nutnosti základu a samonosný. Kontajner je prenosný žeriavom, príp. vysokozdvížným vozíkom.

Číslo objednávky:	9/2014
Názov objednávateľa:	Obec Mengusovce
Adresa objednávateľa:	123, 05936 Mengusovce
IČO objednávateľa:	00326402
Názov dodávateľa:	Technické služby mesta Svit
Adresa dodávateľa:	Štúrova 87, 059 21 Svit
IČO dodávateľa:	186864
Predmet objednávky:	Pristavenie EKO skladu v obci Mengusovce
Cena objednávky:	120.00 € s DPH
Objednávku vystavil:	Milan Vechter (starosta obce)

EKO-sklad (ilustračný obrázok):

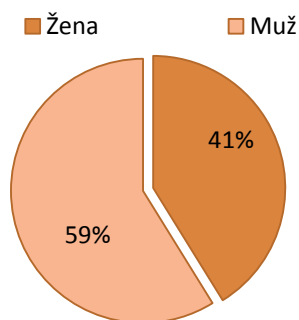
2.5 Prieskum verejnej mienky

Prieskum verejnej mienky obyvateľov obce bol realizovaný internetovou formou. Dotazník bol zverejnený na webovej stránke dostatočne dlhú dobu, aby sa podarilo získať čo najväčšiu vzorku respondentov a zabezpečila sa tak spätná väzba od obyvateľov obce. Dotazník bol anonymný a jeho úlohou bolo zhodnotiť súčasný stav obce z troch aspektov:

- Socioekonomický
- Územnotechnický
- Prírodno-environmentálny

Otázky pozostávali z dvoch typov, a to uzavreté otázky z jednoznačným hodnotením od 1 – 5 a otvorené otázky, s možnosťou vyjadrenia vlastného názoru. Obyvatelia sa aktívne zapojili do tvorby programového dokumentu pomocou tohto dotazníkového prieskumu.

Pohlavie

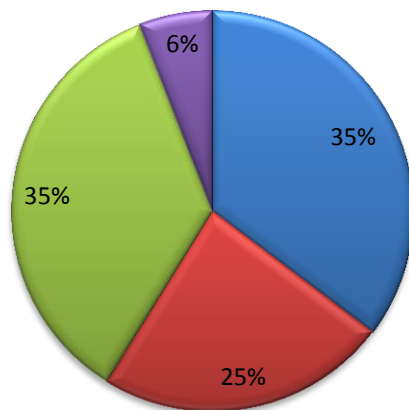

Prieskumu verejnej mienky, ktorý bol realizovaný formou internetového dotazníka, sa zúčastnilo 32 respondentov. Dotazník bol vyvesený na internetovej stránke obce po dobu dvoch mesiacov, kedy mali všetci obyvatelia obce možnosť vyjadriť sa k súčasnému stavu v obci, ako aj k ďalším rozvojovým aktivitám.

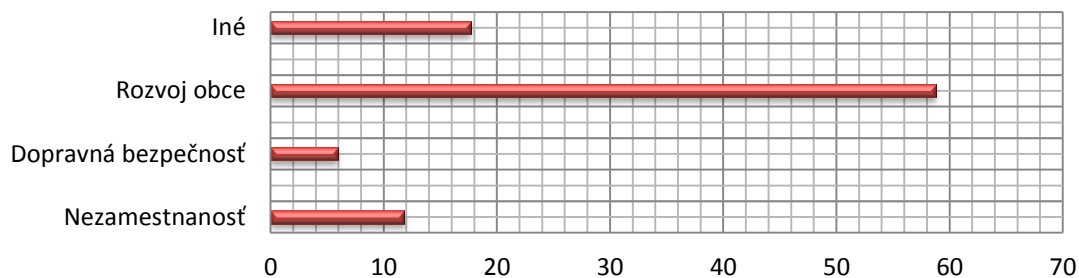
Veková štruktúra opýtaných bola v najväčšom zastúpení od 15 do 35 rokov a v rovnakom pomere aj 49 – 68 rokov. Ostatná veková štruktúra respondentov, ktorí sa zúčastnili prieskumu, je zobrazená v grafe

Veková štruktúra respondentov

15 - 35 36 - 49 49 - 65 65 a viac

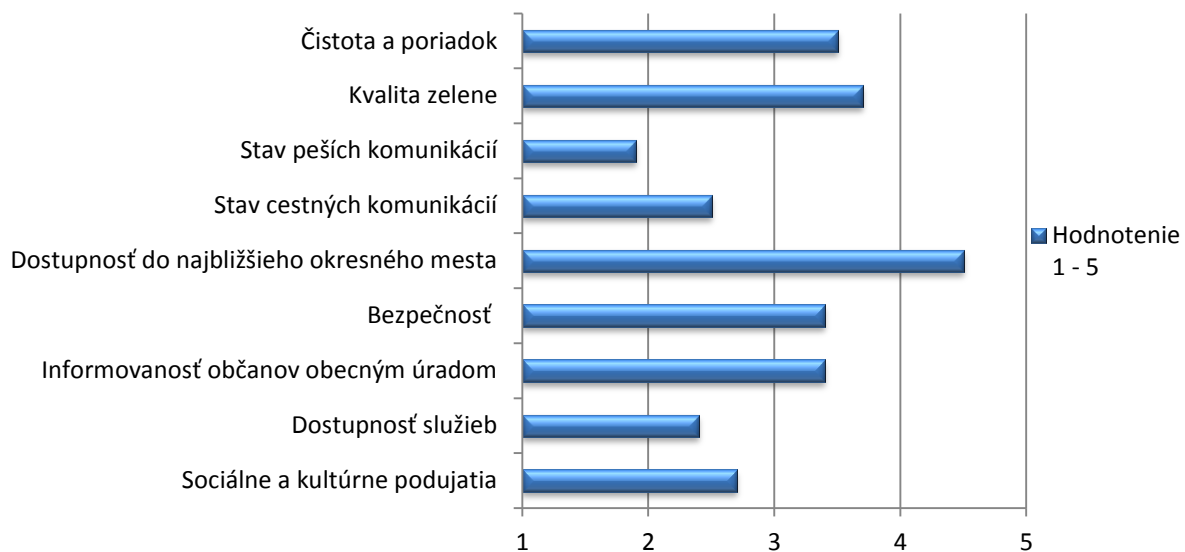

Najzávažnejší problém v obci Mengusovce podľa odpovede respondentov

	Nezamestnanosť	Kvalita životného prostredia	Dopravná bezpečnosť	Drogy a kriminalita	Rozvoj obce	Verejné priestranstvá	Iné
<div></div> Najzávažnejší problém v obci Mengusovce	11,8	0	5,9	0	58,8	0	17,7

Ďalšie otázky, ku ktorým sa obyvatelia vyjadrovali v internetovom dotazníku, sa týkali súčasného stavu obce podľa rôznych kritérií. Otázky boli hodnotené od 1 do 5 (hodnotenie ako v škole).

2.5 SWOT analýza

SWOT analýza vyjadruje zhodnotenie doterajšieho stavu na základe zdokumentovanej analytickej časti. Predstavuje sumár silných a slabých stránok a taktiež príležitostí a ohrození. Jednotlivé aspekty sú kvantifikované od 1 do 10, pričom 1 znamená najnižšie a 10 najlepšie hodnotenie. Na základe SWOT analýzy je možné určiť pre obec vhodnú stratégiu. SWOT analýza je rozdelená na nasledujúce časti:

- Socioekonomická
- Územnotechnická
- Prírodno-environmentálna

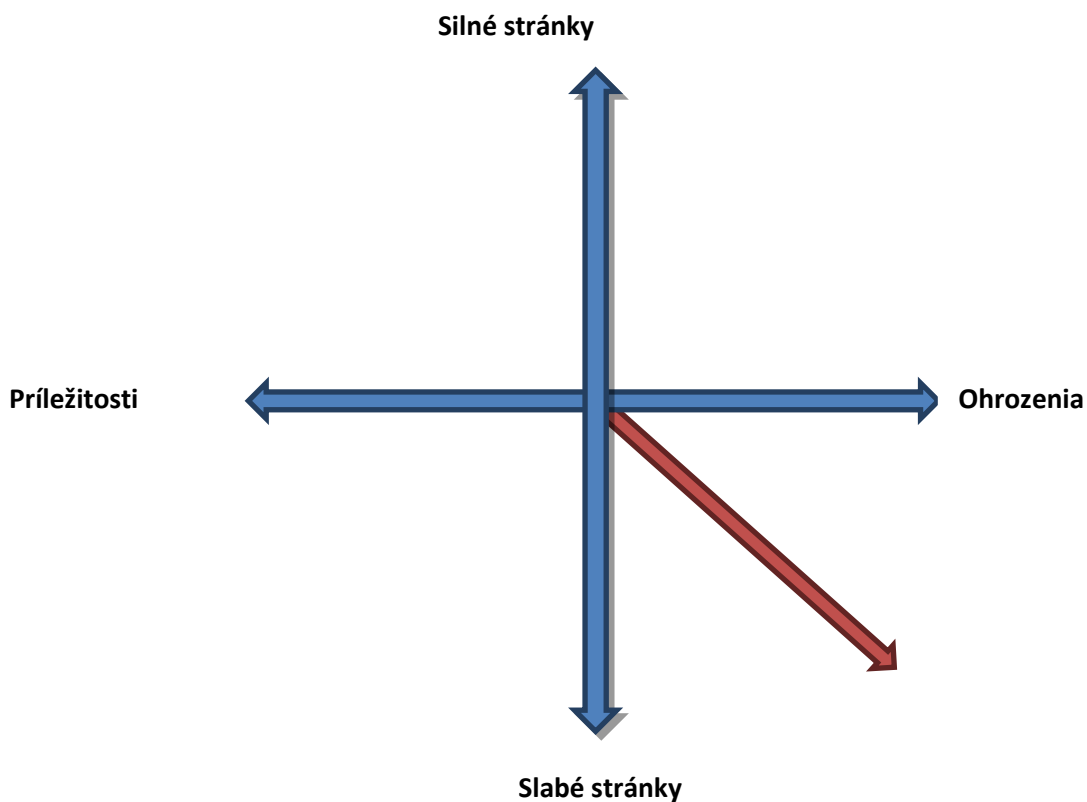
SOCIOEKONOMICKÁ			
Silné stránky (Strenghts)	B	Slabé stránky (Weaknesses)	B
<ul style="list-style-type: none"> Nárast počtu obyvateľov Možnosti turizmu a rekreácie Vzdialenosť rekreačných zariadení 	3 6 5	<ul style="list-style-type: none"> Spoločenské akcie Zapojenie obyvateľov do diania v obci Absencia zdravotníckych zariadení 	5 5 6
Príležitosti (Oportunities)	B	Ohrozenia (Threats)	B
<ul style="list-style-type: none"> Ubytovacie zariadenia Ekonomická samostatnosť 	6 9	<ul style="list-style-type: none"> Partnerstvo Nezáujem o veci verejné 	7 2

ÚZEMNO-TECHNICKÁ			
Silné stránky (Strenghts)	B	Slabé stránky (Weaknesses)	B
<ul style="list-style-type: none"> Dopravné napojenie Vybavenie technickou infraštruktúrou 	8 7	<ul style="list-style-type: none"> Absencia peších komunikácií Absencia cyklotrás Bezbariérovosť 	6 5 4
Príležitosti (Oportunities)	B	Ohrozenia (Threats)	B
<ul style="list-style-type: none"> Vytvorenie cyklotrasy 	8	<ul style="list-style-type: none"> Kolíznosť dopravy 	8

PRÍRODNO-ENVIRONMENTÁLNA			
Silné stránky (Strenghts)	B	Slabé stránky (Weaknesses)	B
<ul style="list-style-type: none"> TANAP Údržba verejných priestranstiev Údržba zelene 	8 5 4	<ul style="list-style-type: none"> Bonita pôdy Podmienky na rozvoj poľnohospodárstva 	6 5
Príležitosti (Oportunities)	B	Ohrozenia (Threats)	B
<ul style="list-style-type: none"> Potenciálne rozvojové plochy Vodná elektráreň na potoku Kyžnica 	6 5	<ul style="list-style-type: none"> Zvýšené radónové riziko Prívalové zrážky Poveternostné extrémny 	5 4 3

VÝSLEDNÁ SWOT ANALÝZA			
Silné stránky (Strenghts)	B	Slabé stránky (Weaknesses)	B
<ul style="list-style-type: none"> Možnosti turizmu a rekreácie Dopravné napojenie TANAP 	5 8 7	<ul style="list-style-type: none"> Absencia zdravotníckych zariadení Absencia peších komunikácií Bonita pôdy 	6 9 6
Vyhodnotenie:	20	Vyhodnotenie:	21
Príležitosti (Oportunities)		Ohrozenia (Threats)	
<ul style="list-style-type: none"> Ekonomická samostatnosť Vytvorenie cyklotrasy Potenciálne rozvojové plochy 	9 8 6	<ul style="list-style-type: none"> Partnerstvo Kolíznosť dopravy Zvýšené radónové riziko 	7 8 5
Vyhodnotenie:	23	Vyhodnotenie:	20

Graf výslednej SWOT analýzy:

Silné stránky – slabé stránky / $S - W = 20 - 21 = -1$

Príležitosti – ohrozenia / $O - T = 23 - 20 = 3$

Stratégia spojenectva

Zo SWOT analýzy vyplýva, že vhodným nástrojom na zvyšovanie rozvojového potenciálu obce je zvoliť správnu stratégiu. Pre obec Mengusovce je táto stratégia definovaná ako stratégia spojenectva. Silný turisticko-rekreačný potenciál v Podtatranskej oblasti a partnerstvo s okolitými obcami, ktoré majú podobné, resp. rovnaké rozvojové možnosti, môže pomôcť pri ďalšom rozvoji obce a celého regiónu.

Matica vzájomných väzieb SWOT analýzy

Číslami 1 – 3 sú očíslované silné stránky zo SWOT analýzy, veľkými písmenami A – C sú označené jednotlivé príležitosti zo SWOT analýzy. Silná stránka „turizmus a rekreácia“ podporí príležitosť „ekonomická samostatnosť“ obce – vďaka vyššiemu počtu návštevníkov sa zvýšia príjmy smerujúce do rozpočtu obce. Silná stránka „turizmus a rekreácia“ je podporená prioritou „vytvorenie cyklotrasy“. Cyklotrasa prepojí jednotlivé obce v oblasti a zároveň má byť lákadlom pre turistov. Silná stránka „dopravné napojenie“ nepriamo podporí príležitosť „ekonomická samostatnosť“ – vďaka dobrému dopravnému napojeniu sa obec stáva atraktívnejšou pre investorov. Príležitosť „vytvorenie cyklotrasy“ podporí silnú stránku „dopravné napojenie“ – cyklotrasa vytvorí novú dopravnú možnosť napojenia.

Tabuľka vzájomných väzieb SWOT analýzy

	A - Ekonomická samostatnosť	B - Vytvorenie cyklotrasy	C - Potenciálne rozvojové plochy
1 - Turizmus a rekreácia	++	++	
2 - Dopravné napojenie	+	+	
3 - TANAP			

2.6 Strom problémov a benchmarking

Analýza príčin a dôsledkov – strom problémov

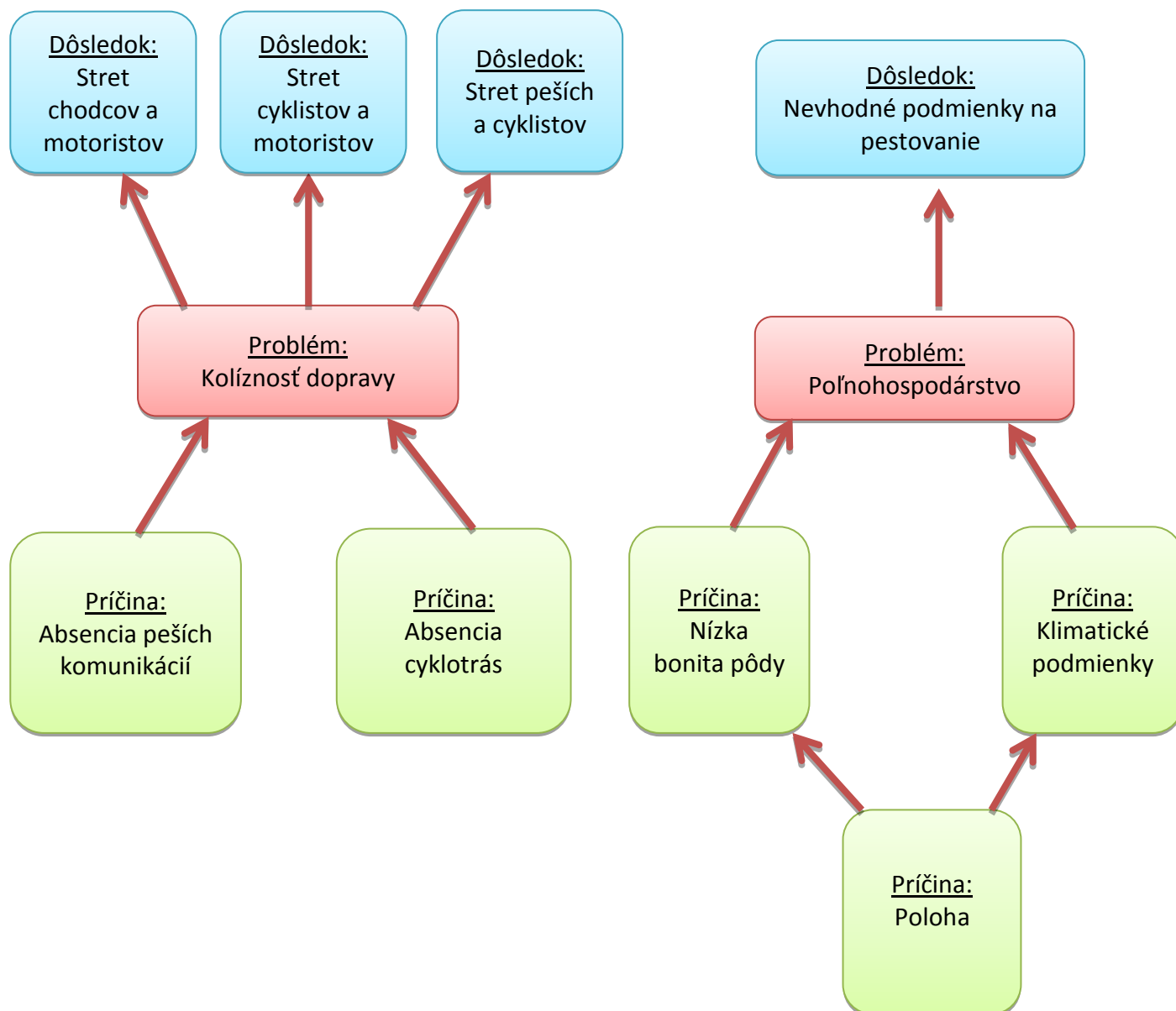
Analýza príčin a dôsledkov identifikuje problémy, ich príčiny ako aj dôsledky, ktoré z nich vyplývajú. V obci Mengusovce boli identifikované 2 problémy: **kolíznosť dopravy** a **poľnohospodárstvo**. V nasledujúcom strome problémov je možné vidieť schému jednotlivých súvislostí.

Kolíznosť dopravy: Problém je spôsobený 2 hlavnými príčinami – absenciou peších komunikácií a absenciou cyklotrás. Tým pádom dochádza k vzájomnému stretu 3 skupín: motoristov, chodcov a cyklistov – dôsledky daného problému.

Poľnohospodárstvo: Problém sa týka poľnohospodárstva zameraného na rastlinnú výrobu. Príčiny sú 3 – nízka bonita pôdy, klimatické podmienky a poloha. Poloha obce ako hlavná príčina predurčuje

vznik ďalších 2 príčin, ktorými sú nízka bonita pôdy a chladné klimatické podnebie – oba tieto faktory sú typické pre oblasť Podtatranskej kotliny, v ktorej sa obec nachádza. Dôsledkom sú nevhodné podmienky na pestovanie, resp. je možné len pestovanie nenáročných plodín.

Schéma stromu problémov

Analýza konkurencie – benchmarking

Analýza konkurencie slúži na zistenie konkurenčných výhod obce v oblasti, v ktorej riešené územie zaostáva. Pre obec Mengusovce bola vybratá oblasť dopravy, zameranej na pešiu a cyklistickú dopravu. Do porovnávania bola vybratá obec Hybe, v ktorej bol zrealizovaný projekt Rekonštrukcia chodníkov a výstavba cyklotrasy v okolí obce Hybe (realizácia trvala od augusta 2012 do mája 2014). Výsledkom projektu je zlepšený stav obecnej infraštruktúry (chodníky pre peších) a zlepšenie podmienok pre život vidieckeho obyvateľstva (cyklotrasa). Projekt bol spolufinancovaný z Programu

rozvoja vidieka SR 2007-2013 (OS 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva; opatrenie 3.4.2 Obnova a rozvoj obcí).

Analýza konkurencie - benchmarking

Schéma pre porovnanie konkurenčných výhod a nevýhod obce Mengusovce a obce Hybe pre oblasť dopravy.					
	Obec Mengusovce		Obec Hybe		Záver pre obec Mengusovce
	konkurenčné výhody	konkurenčné nevýhody	konkurenčné výhody	konkurenčné nevýhody	
Pešia doprava		Absencia peších komunikácií	Pešie komunikácie na dôležitých miestach, financovanie z Programu rozvoja vidieka 2007 - 2013		Odporúča sa výstavba peších komunikácií min. na úsekoch so zvýšenou frekvenciou automobilovej dopravy.
Cyklistická doprava		Absencia cyklotrás	Cyklotrasy postavené z prostriedkov z Programu rozvoja vidieka		Odporúča sa vytvorenie siete cyklotrás, ktorá prepojí jednotlivé obce v regióne.
Kolíznosť dopravy		Riziková vzhľadom na absenciu komunikácie	Znížená vďaka projektu Rekonštrukcia chodníkov a výstavba cyklotrasy v okolí obce Hybe		Vytvorenie peších komunikácií a cyklotrás výrazne zníži kolíznosť dopravy a zvýši urbánnu bezpečnosť obce.

3. Strategická časť

Plánovací formulár – Vízia

Podtatranská obec s panoramatickým výhľadom na pohorie Vysokých Tatier, s rozvinutou hipoturistikou, poskytujúca pokojné miesto pre bývanie a relax.

Výhľad na Vysoké Tatry z obce

Špecifické ciele

2. hierarchická úroveň (15 rokov):	Atraktivita obce
1. hierarchická úroveň (5 rokov):	Turizmus
1. hierarchická úroveň (5 rokov):	Konkurencieschopnosť

Opis rozvojovej stratégie

Rozvojová stratégia je zameraná na rozvoj takých oblastí, v ktorých nebol rozvoj v minulosti zrealizovaný. Ich realizácia pomôže pri zvyšovaní atraktivity a konkurencieschopnosti obce. Rozvojová stratégia sa zameriava na zlepšenie životných podmienok obyvateľov z rôznych hľadísk. Obec sa snaží o využitie turistického potenciálu a rozvoj cestovného ruchu.

4. Programová časť

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Opatrenie	Projekt/Aktivita	Prioritná oblasť/oblasť
1. Sieť cyklotrás	Vytvorenie požičovne bicyklov	Cyklistická doprava
1. Sieť cyklotrás	Vytvorenie cyklochodníkov	Cyklistická doprava
1. Sieť cyklotrás	Vyznačenie cyklotrás	Cyklistická doprava
2. Areál na chov koní	Vybudovanie areálu	Hipoturistika
3. Lyžiarske stredisko	Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)	Zimné športy
3. Stredisko vodných športov	Vybudovanie autokempu	Vodné športy
4. Múzeum Sypanec	Rekonštrukcia objektu Sypanec	Kultúra
5. Verejná zeleň - park	Vytvorenie parku	Zeleň
6. Multifunkčné ihrisko	Vybudovanie šatní	Šport a rekreácia
7. Kamerový systém	Inštalácia kamerového systému	Bezpečnosť
8. Cintorín (rozšírenie areálu)	Rozšírenie plochy cintorína	Pietne miesto/miesto trvalého odpočinku
8.1 Dom smútku	Výstavba domu smútku	Pietne miesto/miesto trvalého odpočinku
9. Vodná elektrárň	Výstavba malej vodnej elektrárne na potoku Kižnica	Ekologická energia
10. Verejné osvetlenie	Modernizácia verejného osvetlenia	Energetika
11. Materská škola	Rekonštrukcia budovy MŠ	Vzdelávanie
12. Zastávka SAD	Rekonštrukcia zastávky SAD v obci	Hromadná doprava
13. Cestná a pešia doprava	Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch	Infraštruktúra

Podtatranská obec s panoramatickým výhľadom na pohorie Vysokých Tatier, s rozvinutou hipoturistikou, poskytujúca pokojné miesto pre bývanie a relax.

Špecifický strategický cieľ dlhodobý	Atraktivita obce																
Špecifické strategické ciele krátkodobé	1. Turizmus						2. Konkurencieschopnosť										
Priority	1.1 Cyklistická doprava			1.2 Hipoturistika	1.3 Zimné športy a vodné športy		2.1 Kultúra	2.2 Zeleň	2.3 Šport a rekreácia	2.4 Bezpečnosť	2.5 Pietne miesto/Miesto trvalého odpočinku		2.6 Energetika		2.7 Vzdelávanie	2.8 Hromadná doprava	2.9 infraštruktúra
Opatrenia	1.1.1 Sieť cyklotrás			1.2.1 Areál na chov koní	1.3.1 Lyžiarske stredisko	1.3.2. Stredisko vodných športov	2.1.1 Múzeum Sypanec	2.2.1 Verejná zeleň - park	2.3.1 Multifunkčné ihrisko	2.4.1 Kamerový systém	2.5.1 Cintorín	2.5.2 Dom smútku	2.6.1 Vodná elektrárňa	2.6.2 Verejné osvetlenie	2.7.1 Materská škola	2.8.1 Zastávka SAD	2.9.1 Cestná a pešia doprava
Aktivity	1.1.1.1 Vytvorenie požičovne bicyklov	1.1.1.2 Vytvorenie cyklochodníkov	1.1.1.3 Vyznačenie cyklotrás	1.2.1.1 Vybudovanie areálu rodea	1.3.1.1 Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)	1.3.2.1 Vybudovanie autokempu	2.1.1.1 Rekonštrukcia a objektu Sypanec	2.2.1.1 Vytvorenie parku	2.3.1.1 Vybudovanie e šatní	2.4.1.1 Inštalácia kamerového o systému	2.5.1.1 Rozšírenie plochy cintorína	2.5.2.1 Výstavba a domu smútku	2.6.1.1 Výstavba vodnej elektrárne na potoku Kížnica	2.6.2.1 Modernizácia verejného osvetlenia	2.7.1.1 Rekonštrukcia a budovy MŠ	2.8.1.1 Rekonštrukcia zastávky SAD v obci	2.9.1.1. Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch

Formulár P2a – Tabuľka ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Cyklistická doprava						
Opatrenie/Aktivita: Sieť cyklotrás/požičovne bicyklov						
Indikátor výsledku	Požičovňa bicyklov, ktorá bude slúžiť obyvateľom, návštevníkom a turistom	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	1
Opatrenie/Aktivita: Sieť cyklotrás/Vytvorenie cyklochodníkov						
Indikátor výsledku	Cyklochodník o celkovej dĺžke 6 km, ktorý prispeje k rozvoju cyklistickej dopravy v obci	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Dĺžka	0	6 km
Opatrenie/Aktivita: Sieť cyklotrás/Vyznačenie cyklotrás						
Indikátor výsledku	Horizontálne značenie na cyklotrase	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Dĺžka	0	6 km

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Hipoturistika						
Opatrenie/Aktivita: Areál na chov koní/ Vybudovanie areálu						
Indikátor výsledku	Areál na chov koní, ktorý bude zlučovať súčasných chovateľov do tohto priestoru	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Zimné športy a vodné športy						
Opatrenie/Aktivita: Lyžiarske stredisko/Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)						
Indikátor výsledku	Bungalovy, ktoré budú slúžiť ako objekty prechodného ubytovania pre turistov	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	Presný počet bude určený v projektovej dokumentácii
Opatrenie/Aktivita: Stredisko vodných športov/Vybudovanie autokempu						
Indikátor výsledku	Autokemp ako súčasť strediska bude slúžiť návštevníkom obce najmä v letných mesiacoch	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Rozloha	0	Presná rozloha autokempu bude definovaná v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Kultúra						
Opatrenie/Aktivita: Múzeum Sypanec/Rekonštrukcia objektu Sypanec						
Indikátor výsledku	Zrekonštruovaný objekt	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet vymenených prvkov	0	Presný zoznam jednotlivých prvkov bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Zeleň						
Opatrenie/Aktivita: Verejná zeleň – park/Vytvorenie parku						
Indikátor výsledku	Park v intraviláne obce, ktorý bude slúžiť na oddych a rekreáciu obyvateľov a návštevníkov	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet osadených prvkov	0	Presný zoznam jednotlivých inštalovaných h prvkov bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Šport a rekreácia						
Opatrenie/Aktivita: Multifunkčné ihrisko/Vybudovanie šatní						
Indikátor výsledku	Nové šatne, ktoré budú súčasťou multifunkčného ihriska	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	Presný počet šatní bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Bezpečnosť						
Opatrenie/Aktivita: Kameraný systém/Inštalácia kamerového systému v obci						
Indikátor výsledku	Nové kamery, ktoré budú umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	9

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Pietne miesto/Miesto trvalého odpočinku						
Opatrenie/Aktivita: Cintorín/Rozšírenie plochy cintorína						
Indikátor výsledku	Rozšírená kapacita cintorína	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Rozloha v ároch	0	Cca. 61 árov
Opatrenie/Aktivita: Dom smútku/Výstavba domu smútku						
Indikátor výsledku	Nový dom smútku v areáli cintorína	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	1

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Energetika						
Opatrenie/Aktivita: Vodná elektráreň/Výstavba vodnej elektrárne na potoku Kižnica						
Indikátor výsledku	Nová vodná elektráreň, spadajúca do kategórie MVE (malé vodné elektrárne)	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Rozloha v m ²	0	Presná rozloha bude určená v projektovej dokumentácii
Opatrenie/Aktivita: Verejné osvetlenie/Modernizácia verejného osvetlenia						
Indikátor výsledku	Modernizované verejné svietidlá	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet zrekonštruovaných lúčnych	0	Presný počet bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Vzdelávanie						
Opatrenie/Aktivita: Materská škola/Rekonštrukcia budovy MŠ						
Indikátor výsledku	Modernizovaný objekt MŠ, zlepšený technický aj vizuálny stav	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet zrekonštruovaných prvkov	0	Presný zoznam jednotlivých rekonštruovaných prvkov bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Hromadná doprava						
Opatrenie/Aktivita: Zastávka SAD/Rekonštrukcia zastávky SAD v obci						
Indikátor výsledku	Obnovená zastávka	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Počet	0	Presný počet bude uvedený v projektovej dokumentácii

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					Rok 2015	Rok 2020
Priorita: Infraštruktúra						
Opatrenie/Aktivita: Cestná a pešia doprava/Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch						
Indikátor výsledku	Nové cestné komunikácie	Ukazovateľ výstupu	Obecný úrad	Dĺžka	0	Presná dĺžka nových komunikácií bude uvedená v projektovej dokumentácii

Formulár pre prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č. 1	
Názov projektu	Vytvorenie požičovne bicyklov
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Ing. Jaroslav Jaroš – Predseda komisie kultúry, mládeže a športu Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2017 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V obci v súčasnosti absentuje požičovňa bicyklov
Cieľ projektu	Vytvorenie požičovne bicyklov, ktorá výrazne prispeje k rozvoju a podpore cyklistickej dopravy
Výstupy	Podpora cyklistickej dopravy v obci
Užívatelia	Obyvatelia obce Návštevníci Turisti
Indikátory monitoringu	Počet bicyklov na verejný prenájom Objekt požičovne bicyklov – počet 1
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predloženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z IROP
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 2	
Názov projektu	Vytvorenie cyklochodníkov
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Ing. Jaroslav Jaroš – Predseda komisie kultúry, mládeže a športu Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2017 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V obci v súčasnosti absentujú cyklotrasy, čím sa zvyšuje riziko kolízie jednotlivých účastníkov cestnej premávky
Cieľ projektu	Vybudovanie nových cyklotrás, ktoré budú prepájať okolité obce
Výstupy	Podpora cyklistickej dopravy v obci
Užívatelia	Obyvatelia obce Návštevníci Turisti
Indikátory monitoringu	Dĺžka novovytvorenej cyklistickej siete
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predloženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z IROP
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 3	
Názov projektu	Vyznačenie cyklotrás
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Ing. Jaroslav Jaroš – Predseda komisie kultúry, mládeže a športu Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2017 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti v obci absentuje značenie cyklotrasy
Cieľ projektu	Značenie cyklotrás bude realizované po vytvorení a vytýčení cyklokoridorov.
Výstupy	Podpora cyklistickej dopravy v obci
Užívatelia	Obyvatelia obce Návštevníci Turisti
Indikátory monitoringu	Počet vybudovaných dopravných značení v území
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z IROP
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 4	
Názov projektu	Vybudovanie areálu rodea
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2018 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V obci sa v súčasnosti nachádzajú súkromní prevádzkovatelia chovu koní, absentuje však areál pre verejnosť
Cieľ projektu	Vybudovanie nového areálu rodea, ktorý bude slúžiť na realizáciu spoločenských aktivít zameraných na hipoturistiku
Výstupy	Podpora chovateľov koní
Užívatelia	Najmä chovatelia koní, avšak areál bude prístupný aj verejnosti (obyvatelia, návštevníci)
Indikátory monitoringu	Termín dokončenia stavby areálu, počet usporiadaných spoločenských stretnutí
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z Pôdohospodárskej platobnej agentúry
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 5	
Názov projektu	Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2020 do 2025)	Strednodobý horizont – do roku 2025
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti obec nedisponuje žiadnymi bungalovmi
Cieľ projektu	Vytvorenie ubytovacích jednotiek, ktoré budú slúžiť najmä návštevníkom lyžiarskeho strediska
Výstupy	Zvýšený počet turistov a návštevníkov
Užívatelia	Lyžiari Turisti
Indikátory monitoringu	Novovytvorené bungalovy (presný počet bude definovaný v projektovej dokumentácii)
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky, neschválenie úveru
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 6	
Názov projektu	Vybudovanie autokempu
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2020 do 2025)	Strednodobý horizont – do roku 2025
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa autokemp v obci nenachádza
Cieľ projektu	Vytvorenie autokempu na voľnom priestranstve, ktoré bude alternatívnou možnosťou ubytovania pre turistov
Výstupy	Zvýšený počet turistov a návštevníkov
Užívatelia	Návštevníci obce Turisti
Indikátory monitoringu	Nový autokemp (presná rozloha bude uvedená v projektovej dokumentácii)
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 7	
Názov projektu	Rekonštrukcia objektu Sypanec
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2015 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa tu nachádza nevyužitý objekt sypanca
Cieľ projektu	Rekonštrukcia objektu Sypanec a využitie budovy ako múzea, ktoré bude otvorené pre verejnosť
Výstupy	Novovytvorené múzeum otvorené pre verejnosť
Užívatelia	Návštevníci Turisti Obyvatelia obce a okolitých obcí
Indikátory monitoringu	Postup realizácie rekonštrukcie
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z grantového programu Obce bližšie k Vám
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 8	
Názov projektu	Vytvorenie parku
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Nadácia Poštovej banky
Začatie a ukončenie projektu (od 2015 do 2016)	Strednodobý horizont – do roku 2016
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa na danom území nachádza plocha verejnej zelene
Cieľ projektu	Vytvorenie oddychového parku v intraviláne obce
Výstupy	Podpora sociálnej interakcie najmä obyvateľov obce
Užívatelia	Predovšetkým obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Veľkosť a vybavenie parku
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 9	
Názov projektu	Vybudovanie šatní
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Ing. Jaroslav Jaroš – Predseda komisie kultúry, mládeže a športu Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti šatne absentujú
Cieľ projektu	Vybudovanie šatní v areáli multifunkčného ihriska
Výstupy	Zvýšenie atraktivity miestneho multifunkčného ihriska
Užívatelia	Návštevníci Turisti Obyvatelia obce a okolitých obcí
Indikátory monitoringu	1 šatňa pre mužov, 1 šatňa pre ženy
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 10	
Názov projektu	Inštalácia kamerového systému
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2015 do 2016)	Strednodobý horizont – do roku 2016
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti obec nedisponuje kamerovým systémom
Cieľ projektu	Vybudovanie kamerového systému v obci
Výstupy	Zvýšenie bezpečnosti v obci
Užívatelia	Obec
Indikátory monitoringu	Počet inštalovaných kamier – 9 kusov
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predrazenie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 11	
Názov projektu	Rozšírenie plochy cintorína
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	Plocha cintorína, ktorá v súčasnosti zaberá približne 61 árov, sa navrhuje rozšíriť o dvojnásobok
Cieľ projektu	Rozšírenie plochy cintorína
Výstupy	Zvýšená kapacita miestneho cintorína
Indikátory monitoringu	Celková plocha a kapacita cintorína po rozšírení areálu
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 12	
Názov projektu	Výstavba domu smútku
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2020 do 2025)	Strednodobý horizont – do roku 2025
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa v obci nachádza budova márníce (v areáli cintorína)
Cieľ projektu	Výstavba domu smútku, ktorý bude slúžiť verejnosti
Výstupy	Dom smútku na rozšírenej ploche cintorína
Indikátory monitoringu	Kontrola realizácie výstavby
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o úver
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 13	
Názov projektu	Výstavba malej vodnej elektrárne na potoku Kižnica
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa v katastri obce nachádza jedna malá vodná elektrárňa
Cieľ projektu	Výstavba malej vodnej elektrárne na výrobu elektrického prúdu, ktorý bude ďalej distribuovaný do verejnej elektrickej siete
Výstupy	Zvýšenie energetických úspor
Užívatelia	Energetické závody
Indikátory monitoringu	Počet vyrobených kW elektrickej energie
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o úver
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 14	
Názov projektu	Moderнизácia verejného osvetlenia
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Rok 2016
Stav projektu pred realizáciou	Osvetlenie je zastarané a potrebuje prejsť rekonštrukciou
Cieľ projektu	Modernizácia verejného osvetlenia
Výstupy	Ušetrenie finančných prostriedkov na energie a zvýšenie urbánnej bezpečnosti – prevencia kriminality počas noci
Užívatelia	Obyvatelia obce Návštevníci Turisti
Indikátory monitoringu	Počet vymenených svietidiel a dosiahnuté úspory na energiách
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z Ministerstva hospodárstva
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 15	
Názov projektu	Rekonštrukcia budovy MŠ
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Začiatok – 2018, ukončenie – 2018
Stav projektu pred realizáciou	Budova MŠ je v zlom technickom stave
Cieľ projektu	Celková rekonštrukcia a modernizácia objektu
Výstupy	Obnovená budova MŠ po technickej a vizuálnej stránke
Užívatelia	Žiaci MŠ Zamestnanci MŠ
Indikátory monitoringu	Priebeh rekonštrukcie Celkové ušetrenie nákladov na vykurovanie po rekonštrukcii
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o NFP z IROP
Poznámky	

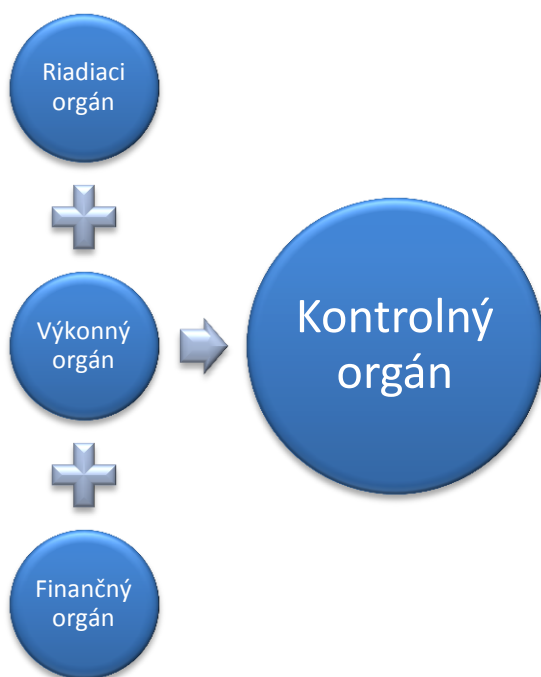
Základné údaje o projektovom zámere č. 16	
Názov projektu	Rekonštrukcia zastávky SAD v obci
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2016 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti sa v obci nachádzajú tri zastávky SAD
Cieľ projektu	Rekonštrukcia existujúcej zastávky SAD Hostinec v intraviláne obce
Výstupy	Zatraktívnená obec po vizuálnej stránke
Užívatelia	Obyvatelia obce a okolitých obcí Návštevníci Turisti
Indikátory monitoringu	Počet rekonštruovaných zastávok
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky
Poznámky	

Základné údaje o projektovom zámere č. 17	
Názov projektu	Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch
Garant	Obec Mengusovce
Kontaktná osoba garanta	Ján Šoltis (starosta obce)
Partneri garanta (spolupráca s ...)	Martin Gallo – Predseda Komisie výstavby, územného plánovania a ochrany verejného poriadku Dodávateľ zákazky
Začatie a ukončenie projektu (od 2018 do 2020)	Strednodobý horizont – do roku 2020
Stav projektu pred realizáciou	V súčasnosti absentuje priame spojenie bytových domov s miestnou komunikáciou
Cieľ projektu	Dobudovanie cestnej komunikácie, vedúcej k bytovým domom
Výstupy	Prepojenie bytovej zóny s miestnou komunikáciou v obci
Užívatelia	Užívatelia cestnej siete
Indikátory monitoringu	Dĺžka cestnej komunikácie, počet parkovacích miest
Zmluvné podmienky	Budú uvedené po uzavretí dohody s dodávateľom zákazky
Riziká	Predraženie zákazky, neschválenie žiadosti o úver
Poznámky	

5. Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie rozvojových aktivít strategického dokumentu. Ďalšou kapitolou realizačnej časti je systém monitorovania a hodnotenia, ktorý napomáha zisťovať proces naplňania jednotlivých cieľov a rozvojových aktivít PRO na základe merateľných ukazovateľov.

Inštitucionálne a organizačné parametre definuje zákon NR SR č. 369/1990 Z. z., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Do procesu zabezpečenia realizácie jednotlivých opatrení sú zapojené štyri organizačné zložky:

Riadiacim orgánom, zodpovedným za zabezpečenie realizácie PRO, je starosta a obecné zastupiteľstvo. Riadiaci orgán pre zabezpečenie realizácie programu je ustanoveným riadiacim orgánom programu obcou zriadená tzv. „Rada rozvoja obce“. Orgán navrhuje, riadi a zlepšuje procesy rozvoja, s cieľom podporovať politiku a stratégiu definovanú v schválenom programovom dokumente tak, aby ním zabezpečované činnosti boli s ostatnými orgánmi koordinované a prispievali k efektívnosti a účinnosti podpory rozvoja aktivít na území obce.

Obec podľa zákona č. **539/2008**: spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu obce, poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu, poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov, spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov.

Výkonným orgánom sú poverení pracovníci. Jedná sa zároveň aj o externé firmy, ktoré budú vykonávať plnenie jednotlivých aktivít a rozvojových cieľov obce.

Finančným orgánom je hlavná účtovníčka/účtovník obce. Dohliada na spracovanie všetkých dokumentov do účtovníctva a administratívy obce.

Kontrolný orgán je zastúpený hlavným obecným kontrolórom. Ten dohliada na vykonávanie jednotlivých aktivít na obecnej úrovni. Jeho úlohou je kontrolovať naplnenie jednotlivých opatrení a vypracovávať správu o kontrole.

Monitorovanie a hodnotenie

Program rozvoja obce je živý dokument. V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii programu, jeho strategických cieľov a opatrení, bude v termíne do 6 mesiacov od schválenia programu v zastupiteľstve obce zriadený monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle stanovených ukazovateľov.

Monitoring stratégie, v súlade s navrhovanou organizačnou štruktúrou, je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PRO na život obyvateľov v obci a jej celkový rozvoj. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe. K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov a priorít. Úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom, zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov. Jeho cieľom bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie. Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PRO
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení
- vyhodnotenie dopadov aktivít na obec a jej rozvoj

Uvedené činnosti, uskutočnené v procese monitorovania, umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp. Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné, pravdivé a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne (merateľné) ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny, uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie, vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a taktiež po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom. Hodnotenie znamená kritické a objektívne overovanie. Plní funkciu spätnej väzby. Hodnotenie sa opiera o monitorovacie činnosti, ktoré mu poskytujú nevyhnutné informácie.

Monitorovacie ukazovatele procesu implementácie programu rozvoja obce:

- vytvorenie pracovnej skupiny pre proces implementácie
- počet stretnutí pracovnej skupiny
- počet správ o implementácii PRO
- spracovanie monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé opatrenia
- počet informačných aktivít o realizácii programu
- úroveň a početnosť zberu informácií v teréne

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci
- miera zvýšenia návštevnosti obce
- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ

- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v obci

Vzor monitorovacej správy:

Monitorovacia správa					
Úroveň prvku stratégie	Opis prvkov stratégie	Plánovaný termín realizácie	Rozpočet mesta ..... od do	Externé zdroje od do	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do
Cieľ 1					
Opatrenie 1.1					
A. 1.1.1					

Plán monitorovania & hodnotenia:

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Tematické hodnotenie časti PHSR	v roku 2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		pri značnom odklone od stanovených cieľov a dosiahnutých hodnôt merateľných ukazovateľov
		pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		na základe rozhodnutia starostu obce

6. Finančná časť

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 1.1 Cyklistická doprava	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.1.1.1: Sieť cyklotrás							
Aktivita 1.1.1.1 Vytvorenie požičovne bicyklov	5 000 eur (celkové náklady sú závislé od počtu bicyklov, ktoré bude potrebné zakúpiť)	-	-	-	100%	100%	-
Aktivita 1.1.1.2 Vytvorenie cyklochodníkov	200 000 eur	85%	10%	-	5%	100%	-
Aktivita 1.1.1.3 Vyznačenie cyklotrás	3 000 eur	-	-	-	100%	100%	-
Poznámka: Realizácia projektu budovania cyklotrás môže byť financovaná prostredníctvom opatrenia 19 „Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER“. Toto opatrenie sa realizuje prostredníctvom miestnych akčných skupín. Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od reálnej ceny zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 1.2: Hipoturistika	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.2.1 Areál na chov koní							
Aktivita 2.1.1 Vybudovanie areálu rodea	Do 300 000 eur (v závislosti od vybavenie areálu)	30% - Program rozvoja vidieka	-	-	10%	40%	60%
Poznámka: Žiadosť o NFP je potrebné predložiť do 15.8. 2015 Pôdohodospodárskej platobnej agentúre. Výška spolufinancovania sa môže meniť v závislosti od celkových finančných nákladov. Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od reálnej ceny zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 1.3: Zimné športy	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 1.3.1. Lyžiarske stredisko							
Aktivita 1.3.1.1 Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)	Cena bungalovu pre 2 osoby – 44 100 eur	-	-	-	30%	30%	70% - Investor alebo úver
Aktivita 1.3.1.2 Vybudovanie autokempu	10 000 eur	-	-	-	100%	100%	-
Poznámka: Výška spolufinancovania zo súkromných zdrojov je len orientačná a môže byť upravená v závislosti od aktuálnej finančnej situácie obce. Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.1: Kultúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.1 Múzeum Sypanec							
Aktivita 2.1.1.1 Rekonštrukcia objektu Sypanec	15 000 eur	-	-	-	50 %	50%	50% - Grantový program Obce bližšie k Vám 2015
Poznámka: Dôležitým kritériom pri využití grantového programu Obce bližšie k Vám 2015 je zapojenie širšej miestnej komunity dobrovoľníkov, miestnych podnikateľov, spoluprácu lokálnych organizácií a inštitúcií a pod.. Výška spolufinancovania je závislá od celkových finančných nákladov. Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.2: Zeleň	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.2.1 Verejná zeleň - park							
Aktivita 2.2.1.1 Vytvorenie parku	7 300 eur	-	-	-	-	-	100% Nadácia Poštovej banky

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.3: Šport a rekreácia	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.3.1 Multifunkčné ihrisko							
Aktivita 2.3.1.1 Výbudovanie šatní	15 500 eur	-	95% - Úrad vlády SR	-	5%	100%	
Poznámka: Výzvu o poskytnutie NFP bolo potrebné predložiť do 20.5.2015 Úradu vlády SR. V prípade dodatočného schválenia žiadosti môže obec využiť grant Úradu vlády SR, v opačnom prípade sa odporúča financovanie z vlastných zdrojov obce.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.4 Bezpečnosť	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	
							
Opatrenie 2.4.1 Kamerový systém							
Aktivita 2.4.2 Inštalácia kamerového systému	20 000 eur	-	-	-	100%	100%	-
Poznámka: Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.5: Pietne miesto / Miesto trvalého odpočinku	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.5.1 Cintorín							
Aktivita 2.5.1.1 Rozšírenie plochy cintorína	Do 20 000 eur	-	-	-	100%	100%	-
Opatrenie 2.5.2 Dom smútku							
Aktivita 2.5.2.1 Výstavba domu smútku	Do 50 000 eur	-	-	-	60%	60%	40% - úver
Poznámka: Výška úveru je len orientačná a môže sa líšiť v závislosti od celkových finančných nákladov a finančnej situácie obce. Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.6 Energetika	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.6.1 Vodná elektrárň							
Aktivita 2.6.1.1 Výstavba malej vodnej elektrárne na potoku Kyžnica	Do 50 000 eur	-	-	-	60%	60%	40% - úver
Opatrenie 2.6.2 Verejné osvetlenie							
Aktivita 2.6.1.2 Rekonštrukcia verejného osvetlenia	100 000 eur	85% - OP Konkurencies schopnosť a hospodársky rast	10%	-	5%	-	-
Poznámka: Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.7 Vzdelávanie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.7.1 Materská škola							
Aktivita 2.7.1.1 Rekonštrukcia budovy MŠ	80 000 eur	-	95% - Ministerstvo školstva	-	5%	100%	
Poznámka: Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.8 Hromadná doprava	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.8.1 Zastávky SAD							
Aktivita 2.8.1.1 Rekonštrukcia zastávok SAD v obci	3 000 eur	-	-	-	100%	100%	-
Poznámka: Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Viaczdrojové financovanie							
Priorita 2.9 Infraštruktúra	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ 	Štát 	VÚC 	Obec/mesto 	Spolu	
Opatrenie 2.9.1 Cestná a pešia doprava							
Aktivita 2.9.1.1 Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch	120 000 eur	85%	10%	-	5%	100%	
Poznámka: Predpokladané náklady sú len orientačné a môžu sa líšiť od skutočnej hodnoty zákazky.							

Špecifický cieľ 1	Turizmus												
Priorita 1.1	Cyklistická doprava												
	Merateľné ukazovatele	Obdobie realizácie	Zdroje celkovo	Interné zdroje			Externé zdroje						Iné zdroje
				Rozpočet obce		Vlastné spolufinancovanie (fondy EÚ)	Fondy EÚ	Verejné zbierky	Iné granty súkromného a tretieho sektoru	Štátny rozpočet	Rozpočet VÚC	Súkromný investori	
				Vlastné zdroje	Bankové úvery								
Opatrenie 1.1.1	Sieť cyklotrás												
Aktivity 1.1.1 Vytvorenie požičovne bicyklov	1 požičovňa bicyklov	2017 - 2020	5 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktivity 1.1.2 Vytvorenie cyklochodníkov	6 km	2017 - 2020	200 000 eur	5%	-	-	85%	-	-	10%	-	-	
Aktivity 1.1.3 Vyznačenie cyklotrás	6 km nového značenia	2017 - 2020	3 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	

Priorita 1.2	Hipoturistika												
Opatrenie 1.2.1	Areál na chov koní												
Aktivity 1.2.2.1 Vybudovanie areálu ródea	Podpora hipoturistiky a zvýšenie príjmov do obecného rozpočtu (najmä prenájom za ustajnenie koní)	2018 - 2020	Do 50 000 eur (v závislosti od vybavení a areálu)	10% - vlastné zdroje	-	10% - vlastné spolufinancovania	30% - Program rozvoja vidieka (žiadosť o NFP je potrebné predložiť do 15.8 Pôdohodospodárskej platobnej agentúry) – 30%	-	-	-	-	60% - súkromné zdroje	-

Priorita 1.3		Zimné športy a vodné športy											
Opatrenie 1.3.1		Lyžiarske stredisko											
Aktivita 1.3.1.1 Vybudovanie objektov prechodného ubytovania (bungalovy)		Presný počet bude uvedený v projektovej dokumentácii	2020 - 2025	Cena bungalovu pre 2 osoby – 44 100 eur	30%	-	-	-	-	-	-	-	70% - Investor alebo úver
Opatrenie 1.3.2		Stredisko vodných športov											
Aktivita 1.3.2.1 Vybudovanie autokempu		Presná rozloha bude definovaná v projektovej dokumentácii	2020 - 2025	10 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-

Špecifický cieľ 2	Konkurencieschopnosť												
Priorita 2.1	Kultúra												
	Merateľné ukazovatele	Obdobie realizácie	Zdroje celkovo	Interné zdroje			Externé zdroje						Iné zdroje
				Rozpočet obce		Vlastné spolufinancovanie (fondy EÚ)	Fondy EÚ	Verejné zbierky	Iné granty súkromného a tretieho sektoru	Štátny rozpočet	Rozpočet VÚC	Súkromný investori	
				Vlastné zdroje	Bankové úvery								
Opatrenie 2.1.1	Múzeum Sypanec												
Aktivity 2.1.1.1 Rekonštrukcia objektu Sypanec	Nové múzeum otvorené pre verejnosť	2015 - 2020	15 000 eur	50%	-	-	-	-	-	-	-	-	Grantový program Obce bližšie k Vám 2015 - 50 %
Priorita 2.2	Zeleň												
Opatrenie 2.2.1	Verejný park - zeleň												
Aktivity 2.2.1.1 Vytvorenie parku	Park s mobiliárom, približná rozloha 1200 m2	2015 - 2016	7 300 eur		-	-	-	-	-	-	-	-	Nadácia Poštovej Banky 100%

Priorita 2.3	Šport a rekreácia												
Opatrenie 2.3.1	Multifunkčné ihrisko												
Aktivity 3.1.1.1 Výbudovanie šatní	1 šatňa pre mužov, 1 šatňa pre ženy	2016 - 2020	15 500 eur	5%	-	-	-	-	-	95% - Úrad vlády SR	-	-	-
Priorita 2.4	Bezpečnosť												
Opatrenie 2.4.1	Kamerový systém												
Aktivita 2.4.1.1 Inštalácia kamerového systému	Inštalácia 9 nových kamier	2015 - 2016	20 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Priorita 2.5	Pietne miesto / Miesto trvalého odpočinku												
Opatrenie 2.5.1	Cintorín												
Aktivita 2.5.1.1 Rozšírenie plochy cintorína	Približne 61 árov novej plochy	2016 - 2020	Do 20 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opatrenie 2.5.2	Dom smútku												

Aktivita 2.5.2.1 Výstavba domu smútku	Nový dom smútku na rozšírenej ploche cintorína	2020 - 2025	Do 50 000 eur	60%	-	-	-	-	-	-	-	-	40% - úver
Priorita 2.6	Energetika												
Opatrenie 2.6.1	Vodná elektráreň												
Aktivita 2.6.1.1 Výstavba malej vodnej elektrárne na potoku Kižnica	Úspora elektrickej energie o 35%	2016 - 2020	Do 50 000 eur	60%	-	-	-	-	-	-	-	-	40% - úver
Opatrenie 2.6.2	Verejné osvetlenie												
Aktivita 2.6.1.2 Moderнизácia verejného osvetlenia	Presný počet zrekonštruovaných svietidiel bude uvedený v projektovej dokumentácii	2016	100 000 eur	5%	-	-	85% - OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	-	-	10 % - Ministerstvo hospodárstva	-	-	
Priorita 2.7	Vzdelávanie												

Aktivita 2.7.2.1 Rekonštrukcia budovy MŠ	Presný počet zrekonštruovaných prvkov bude uvedený v projektovej dokumentácii	2018	80 000 eur	5%						95% - Ministerstvo školstva			
Priorita 2.8	Hromadná doprava												
Opatrenie 2.8.1	Zastávka SAD												
Aktivita 2.8.1.1 Rekonštrukcia zastávky SAD v obci	Zastávka SAD Hostinec	2016 - 2020	3 000 eur	100%	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Priorita 2.9	Infraštruktúra												
Opatrenie 2.9.1	Cestná a pešia doprava												
Aktivita 2.9.1.1 Vybudovanie cestnej komunikácie pri bytových domoch	Presná dĺžka komunikácií bude uvedená v projektovej dokumentácii	2018 - 2020	120 000 eur	5%	-	-	-	85%	-	-	10%	-	

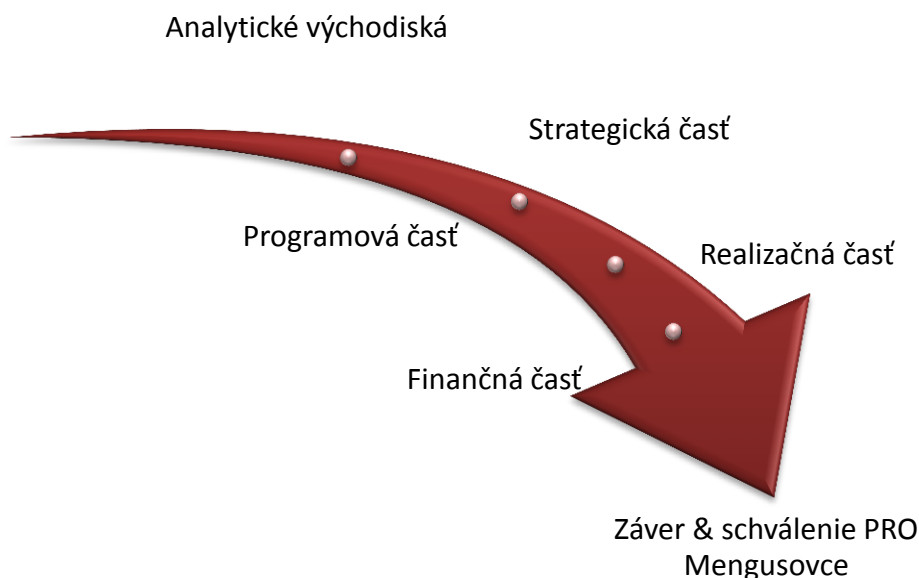
7. Záver

Strategický programový dokument PRO Mengusovce je rozvojový dokument na úrovni obce, vyjadrujúci víziu rozvoja územia v nadväznosti na rozvojové ciele, založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PRO Mengusovce je strednodobý programový dokument vypracovaný na 7 rokov, s časovým výhľadom na 15 rokov. Tento dokument bol vypracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, prioritných oblastí, jednotlivých opatrení a aktivít obce Mengusovce. Pri spracovaní programového dokumentu sa vychádzalo z aktuálnej metodiky, uvedenej na stránke ministerstva. Nakoľko ale metodika nie je záväzným dokumentom, štruktúra dokumentu bola prispôbená potrebám obce a jej obyvateľom.

Z hľadiska štruktúry je PRO Mengusovce rozdelený na nasledujúce časti:

- ✓ **Analytické východiská**
- ✓ **Strategická časť** – určuje hlavné ciele, priority a opatrenia potrebné pri ďalšom rozvoji obce, pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky, v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja územia.
- ✓ **Programová časť** – definuje strategické prioritné rozvojové oblasti obce a určuje zoznam opatrení, potrebných na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce Mengusovce.
- ✓ **Realizačná časť** – je zameraná na popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia. Táto časť obsahuje Akčný plán rozvoja obce Mengusovce.
- ✓ **Finančná časť** – obsahuje finančnú časť, ktorá definuje zabezpečenie jednotlivých aktivít a opatrení, zdroje financovania a organizačnú stránku realizácie Programu rozvoja obce.

Schválený programový dokument PRO Mengusovce je otvorený dokument, ktorý povoľuje priebežné dopĺňanie nových opatrení a aktivít, potrebných pre dosiahnutie vyváženej úrovne rozvoja obce a udržateľného rozvoja. Tento dokument schvaľuje obecné zastupiteľstvo obce Mengusovce.

Programový dokument PRO Mengusovce definuje strategické rozvojové ciele, opatrenia a jednotlivé aktivity, ktoré po ich realizácii budú viesť k naplneniu vízie tohto dokumentu.

Schválenie PRO

Dokument	<p>Názov: Program rozvoja obce Mengusovce 2015 - 2022</p> <p>Štruktúra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úvod • Analytická časť • Strategická časť • Programová časť • Realizačná časť • Finančná časť • Záver PRO Mengusovce
Spracovanie	<p>Riadiaci tím – starosta obce Mengusovce</p> <p>Externá odborná spolupráca</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou – participatívne metódy</p>
Schválenie	Schvaľuje obecné zastupiteľstvo

Prílohy

Formulár č. A4 – Evidencia podnikateľských subjektov

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
59/P	Poľnohospodárske družstvo Mengusovce	Družstvo	00 595 532	
Sídlo:			Prevádzkáreň / Prevádzkarne:	
Mengusovce 059 36			Mengusovce	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	
poľnohospodárska výroba lesná výroba pomocné stavebné práce, zemné práce, demolácie nákup a predaj potravinárskych výrobkov, textilných výrobkov, výrobkov z dreva drevovýroba služby v rámci lesníctva a ťažby dreva podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností v týchto zariadeniach poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve poskytovanie služieb súvisiacich so starostlivosťou o zvieratá úprava nerastov, dobývanie rašeliny a bahna a ich úprava výroba krmných zmesí kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb sprostredkovateľská činnosť v oblasti výroby sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu skladovanie poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním základných služieb spojených s prenájomom prenájom hnutel'ných vecí čistiacie a upratovacie služby				
Konateľ / konatelia			Kontaktná osoba / kontaktné osoby	
Kontakty				
Adresa:		Telefón:	E-mail:	Webová stránka:
Mengusovce 059 36				
Poznámky (spolupráca s obcou):				

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
31318/P	AGROTAVAROK	s. r. o.	48 102 563	
Sídlo:			Prevádzkáreň / Prevádzkarne:	
Mengusovce 107 Mengusovce 059 36				
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	
<p>Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)</p> <p>Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu</p> <p>Sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb</p> <p>Sprostredkovateľská činnosť v oblasti výroby</p> <p>Poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve</p> <p>Poskytovanie služieb súvisiacich so starostlivosťou o zvieratá</p> <p>Poskytovanie služieb v lesníctve a poľovníctve</p> <p>Poskytovanie prepravných služieb nemotorovými vozidlami</p> <p>Podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom</p> <p>Prenájom hnutelných vecí</p> <p>Vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti</p> <p>Prevádzkovanie kultúrnych, spoločenských a zábavných zariadení</p> <p>Organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí</p> <p>Čistiace a upratovacie služby</p> <p>Reklamné a marketingové služby</p> <p>Výroba krmných zmesí</p> <p>Prevádzkovanie športových zariadení</p> <p>Oprava a údržba potrieb pre domácnosť, športových potrieb a výrobkov jemnej mechaniky</p> <p>Služby požičovní</p> <p>Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu</p> <p>Poľnohospodárstvo a lesníctvo včítane predaja nespracovaných poľnohospodárskych a lesných výrobkov za účelom spracovania alebo ďalšieho predaja</p>				
Konateľ / konatelia			Kontaktná osoba / kontaktné osoby	
Kontakty				
Adresa:	Telefón:	E-mail:	Webová stránka:	
Poznámky (spolupráca s obcou):				

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
18469/P	MENGUS	s. r. o.	36 761 896	
Sídlo:			Prevádzkáreň / Prevádzkarne:	
185 Mengusovce 059 36			185 Mengusovce 059 36	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	
maloobchod v rozsahu voľných živností veľkoobchod v rozsahu voľných živností sprostredkovanie obchodu v rozsahu voľných živností ubytovacie služby v rozsahu voľných živností služby v rámci ťažby dreva služby v rámci lesníctva- lúpanie kôry, odvetvovanie drevín približovanie dreva koňmi, traktorom, lanovým vlekom výroba piliarska, impregnácia dreva porez dreva, hobľovanie dreva stolárske práce maliarske, natieračské práce demolácie, búracie práce, príprava staveniska, terénne úpravy kladenie zámkovej dlažby výmena a osadzovanie okien bez úpravy stavebných otvorov vykonávanie tenkostenných omietok stierkovaním montáž priečok a zavesených podhládov suchou technológiou z hromadne vyrábaných dielcov betonárske práce (chodníky, prístupové cesty) nákladná cestná doprava vykonávaná cestnými nákladnými vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5t vrátane prípojného vozidla osobná cestná doprava vykonávaná cestnými osobnými vozidlami, ktorých celková obsaditeľnosť nepresahuje deväť osôb vrátane vodiča s výnimkou vozidiel taxislužby prenájom hnuťelného majetku v rozsahu voľných živností				
Konateľ / konatelia			Kontaktná osoba / kontaktné osoby	
Jaroslav Jaroš 185 Mengusovce 059 36 Ing. Jaroslav Jaroš 185 Mengusovce 059 36				
Kontakty				
Adresa:	Telefón:	E-mail:	Webová stránka:	
Poznámky (spolupráca s obcou):				

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
2799/P	AGRIA - SLOVAKIA	s. r. o.	31 721 109	
Sídlo:			Prevádzkáreň / Prevádzkarne:	
54 Mengusovce 059 36			54 Mengusovce 059 36	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	
poľnohospodárska, živočíšna a rastlinná výroba maloobchod s potravinami a pochutinami, drogériovým a kozmetickým tovarom, zdravotníckymi a ortopedickými výrobkami, texti- lom, odevami, obuvou a koženým tovarom, nábytkom a sietidlami, prístrojmi pre domácnosť a elektronikou, železiarskym tovarom, farbami, skleneným tovarom, potrebami pre kutilov, knihami, novinami a časopismi, písacími a kancelárskymi potrebami sprostredkovanie obchodu a služieb prenájom tovaru osobnej spotreby služby v rámci lesníctva a ťažby dreva, približovanie dreva koňmi a traktormi veľkoobchod a maloobchod s poľnohospodárskymi produktami a osivami				
Konateľ / konatelia			Kontaktná osoba / kontaktné osoby	
Doc. Ing. Jozef Štefančík , CSc. Ružová dolina 16 Bratislava				
Kontakty				
Adresa:	Telefón:	E-mail:	Webová stránka:	
Poznámky (spolupráca s obcou):				

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
	VG TATRY	s.r.o.	36 511 081	
Sídlo:			Prevádzkáreň / Prevádzkarne:	
131 Mengusovce 059 36			131 Mengusovce 059 36	
Predmet činnosti:			Počet zamestnancov:	
jazda na koňoch zimná údržba ciest traktorom osobná cestná doprava vykonávaná cestnými osobnými vozidlami, ktorých celková obsaditeľnosť nepresahuje deväť osôb vrátane vodiča s výnimkou taxislužby nákladná cestná doprava vykonávaná cestnými nákladnými vozidlami, ktorých celková hmotnosť vrátane prípojného vozidla nepresahuje 3,5 t služby v rámci lesníctva - odvetvovanie drevín, lúpanie kôry približovanie dreva koňmi a traktorom veľkoobchod v rozsahu voľných živností maloobchod v rozsahu voľných živností sprostredkovanie obchodu v rozsahu voľných živností komisionálny predaj v rozsahu voľných živností reklamná, propagačná a inzertná činnosť marketingové služby a prieskum trhu ubytovacie služby v rozsahu voľných živností príprava a predaj na priamu konzumáciu nealkoholických a priemyselne vyrábaných mliečnych nápojov, koktailov, piva, vína a destilátov príprava a predaj na priamu konzumáciu zmrzliny, ak sa na jej prípravu použijú priemyselne vyrábané koncentráty a mrazené krémy príprava a predaj na priamu konzumáciu tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov a obvyklých príloh, ako aj bezmäsitých jedál príprava a predaj na priamu konzumáciu jedál a polotovarov ubytovaným hosťom v ubytovacích zariadeniach s kapacitou do 10 lôžok zváračské práce prípravné práce pre stavbu demolácie, zemné a kopačské práce maliarske a natieračské práce výroba píliarska a impregnácie dreva výroba drevených obalov mechanické úpravy na zákazku alebo na zmluvnom základe sklenárske práce oprava a montáž pneumatík - pneuservis				
Konateľ / konatelia			Kontaktná osoba / kontaktné osoby	
Vratislav Gallo 131 Mengusovce 059 36			Vratislav Gallo 131 Mengusovce 059 36	
Kontakty				
Adresa:	Telefón:	E-mail:	Webová stránka:	
Poznámky (spolupráca s obcou):				

